

U S T A W A

z dnia.....

o kontroli weterynaryjnej w handlu¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady przeprowadzania:

1) kontroli weterynaryjnej w handlu:

- a) zwierzętami i produktami wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy,
- b) produktami wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy;

2) kontroli dokumentów zootechnicznych w handlu zwierzętami wymienionymi w przepisach wskazanych w części II załącznika nr 1 do ustawy.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do kontroli weterynaryjnej zwierząt domowych towarzyszących osobom fizycznym odpowiedzialnym za te zwierzęta, które są wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z innych państw członkowskich w celach niehandlowych.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) kontrola weterynaryjna – kontrolę fizyczną lub inne czynności administracyjne w odniesieniu do zwierząt i produktów wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy oraz produktów wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy, mające na celu bezpośrednio lub pośrednio ochronę zdrowia ludzi lub zwierząt;
- 2) kontrola zootechniczna – kontrolę fizyczną lub inne czynności administracyjne w odniesieniu do zwierząt, o których mowa w przepisach wskazanych w części II załącznika nr 1 do ustawy, mające na celu bezpośrednio lub pośrednio doskonalenie ras zwierząt;
- 3) państwo członkowskie – terytorium państwa będącego członkiem Unii Europejskiej;
- 4) państwo trzecie – terytorium państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej;
- 5) handel – handel między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 23 ust. 2 Traktatu o Ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej;
- 6) gospodarstwo – gospodarstwo rolne lub pomieszczenia podmiotu zajmującego się obrotem lub pośrednictwem w obrocie zwierzętami, położone na terytorium państwa członkowskiego, w których są utrzymywane lub regularnie przetrzymywane zwierzęta wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy, z wyjątkiem zwierząt koniowatych; w przypadku zwierząt koniowatych – gospodarstwo w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej o warunkach zdrowotnych zwierząt, regulujących przywóz i import żywych zwierząt koniowatych z państw trzecich²⁾;
- 7) zakład – przedsiębiorstwo, w którym wytwarza się, składa lub

przetwarza produkty wskazane w przepisach wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy;

- 8) centrum (organizacja) – przedsiębiorstwo, w którym produkuje się, składa, przetwarza lub dokonuje jakichkolwiek innych czynności w odniesieniu do produktów wskazanych w przepisach wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy;
- 9) właściwa władza - organ centralny państwa członkowskiego właściwy do przeprowadzania kontroli weterynaryjnej albo zootechnicznej lub organ, któremu takie kompetencje organ ten przekazał;
- 10) urzędowy lekarz weterynarii – lekarz weterynarii wyznaczony przez właściwe władze państwa członkowskiego;
- 11) państwo wysyłki – terytorium państwa członkowskiego, z którego zwierzęta i produkty wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy oraz produkty wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy są wysyłane do innego państwa członkowskiego;
- 12) państwo przeznaczenia – państwo członkowskie, do którego zwierzęta i produkty wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy oraz produkty wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy, są wysyłane z innego państwa członkowskiego.

Rozdział 2

Kontrola weterynaryjna w handlu zwierzętami i produktami wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy

Art. 3. 1. Zwierzęta i produkty, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a,

mogą być przedmiotem handlu, jeżeli:

- 1) spełniają wymagania określone w przepisach wskazanych w częściach I i II załącznika nr 1 do ustawy, a zwierzęta i produkty wskazane w części III załącznika nr 1 do ustawy spełniają wymagania zdrowotne dla zwierząt państwa przeznaczenia;
- 2) pochodzą z gospodarstw, centrów (organizacji) podlegających regularnym urzędowym kontrolom weterynaryjnym, o których mowa w art. 6;
- 3) są oznakowane zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt³⁾;
- 4) są zarejestrowane w sposób umożliwiający odnalezienie gospodarstwa lub centrum (organizacji), z którego pochodzą, lub w którym znajdowały się podczas przemieszczania na terytorium Unii Europejskiej;
- 5) podczas transportu towarzyszy im świadectwo zdrowia lub inne dokumenty, o których mowa w przepisach wymienionych w częściach I i II załącznika nr 1 do ustawy, a w przypadku zwierząt lub produktów, wskazanych w części III załącznika nr 1 do ustawy – świadectwo zdrowia lub inne dokumenty określone przez państwo przeznaczenia;
- 6) w przypadku zwierząt wrażliwych na choroby lub produktów pochodzących od takich zwierząt:
 - a) nie pochodzą z gospodarstw, centrów (organizacji), obszarów lub regionów objętych urzędowymi zakazami lub ograniczeniami wprowadzonymi zgodnie z odpowiednimi przepisami o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt obowiązującymi w Unii Europejskiej, z powodu podejrzenia lub wystąpienia chorób wymienionych

w załączniku nr 3 do ustawy, lub z powodu wprowadzenia środków zapobiegawczych,

- b) nie pochodzą z gospodarstw, centrów (organizacji), obszarów lub regionów objętych urzędowymi zakazami lub ograniczeniami z powodu podejrzenia lub wystąpienia chorób niewymienionych w załączniku nr 3 do ustawy lub z powodu wprowadzenia środków zapobiegawczych,
- c) przeznaczonych do gospodarstw lub centrów (organizacji) znajdujących się w państwie członkowskim, które uzyskały gwarancje zgodnie z przepisami Unii Europejskiej⁴⁾ lub do państwa uznanego, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, w całości lub części za wolne od chorób innych niż wymienione w załączniku nr 3 do ustawy – pochodzą z gospodarstw, które zapewniają spełnienie równoważnych gwarancji wymaganych przez to państwo,
- d) przeznaczonych do państwa członkowskiego lub jego części, które uzyskało dodatkowe gwarancje zgodnie z przepisami Unii Europejskiej⁴⁾ – pochodzą z gospodarstw, centrum (organizacji) lub regionu, które zapewniają spełnienie takich gwarancji.

2. Świadectwa zdrowia lub inne dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 5, wystawiane przez powiatowego lekarza weterynarii nadzorującego gospodarstwo, zakład lub centrum (organizację), z którego pochodzą zwierzęta lub produkty, a w przypadku dokumentów wymaganych na podstawie przepisów zootechnicznych, wymienionych w części II załącznika nr 1 do ustawy, wystawione przez związek hodowców lub inny podmiot prowadzący księgę zwierząt hodowlanych lub rejestr zwierząt hodowlanych towarzyszą zwierzętom lub produktom do miejsca ich przeznaczenia.

3. Powiatowy lekarz weterynarii wystawia świadectwa i inne dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 5, po sprawdzeniu, że gospodarstwo, centrum (organizacja) spełniają wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 6.

4. W przypadku transportu zwierząt lub produktów do kilku miejsc przeznaczenia, zwierzęta i produkty rozdziela się na tyle partii, ile jest miejsc przeznaczenia, a każdej partii towarzyszy świadectwo zdrowia lub inne dokumenty, o których mowa w ust. 1 pkt 5.

Art. 4. 1. W przypadku gdy zwierzęta lub produkty wymienione w przepisach, wskazanych w częściach I i II załącznika nr 1 do ustawy, które spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej, są przeznaczone do wywozu do państwa trzeciego przez terytorium innego państwa członkowskiego, to ich transport pozostaje pod dozorem celnym do miejsca opuszczenia terytorium Unii Europejskiej, z wyjątkiem szczególnych okoliczności wymagających natychmiastowego działania, związanych z dobrostanem zwierząt, po uzyskaniu pozwolenia właściwej władzy zgodnie z odrębnymi przepisami Unii Europejskiej⁵⁾.

2. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pozwolenia, o którym mowa w ust. 1, udziela powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji.

3. W przypadku wywozu zwierząt i produktów niespełniających wymagań określonych w przepisach Unii Europejskiej lub w przypadku zwierząt i produktów wymienionych w części III załącznika nr 1 do ustawy, mogą być one transportowane przez terytorium innego państwa członkowskiego, jeżeli na ten transport udzieliła pozwolenia właściwa władza państwa członkowskiego, przez którego terytorium przesyłka jest transportowana.

4. W przypadku gdy zwierzęta i produkty, o których mowa w ust. 3, są transportowane przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pozwolenia udziela Główny Lekarz Weterynarii, w drodze decyzji.

Art. 5. 1. Jeżeli zwierzęta, wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy, są przeznaczone do uboju w ramach krajowego programu zwalczania chorób niewymienionych w załączniku nr 3 do ustawy, to zwierzęta te i produkty od nich pochodzące wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy, nie mogą być wysyłane do innego państwa członkowskiego.

2. Jeżeli zwierzęta i produkty, wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy, są objęte zakazem wprowadzania na rynek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ze względu na ochronę zdrowia ludzi lub zwierząt zgodnie z postanowieniami art. 30 Traktatu o Ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej, to nie mogą być one wysyłane do innego państwa członkowskiego.

Art. 6. 1. Z zastrzeżeniem obowiązku przeprowadzania przez urzędowego lekarza weterynarii badań kontrolnych zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, powiatowy lekarz weterynarii dokonuje kontroli weterynaryjnej w gospodarstwach, centrach (organizacjach), w zatwierdzonych punktach skupu oraz miejscach gromadzenia zwierząt w celu zapewnienia, aby zwierzęta lub produkty przeznaczone do handlu spełniały wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej, a w szczególności określone w art. 3 ust. 1 pkt 3–5.

2. W razie wątpliwości co do spełniania przez zwierzęta lub produkty wymagań określonych w przepisach Unii Europejskiej, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza wszelkie niezbędne kontrole i, jeżeli zostaną potwierdzone nieprawidłowości, podejmuje właściwe działania włącznie z nakazaniem izolacji gospodarstwa lub centrum (organizacji).

Art. 7. 1. Zwierzęta lub produkty, wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy, mogą być wysyłane do innego państwa członkowskiego, jeżeli posiadacze tych zwierząt lub produktów zapewnią spełnianie wymagań zdrowotnych lub zootechnicznych określonych w przepisach Unii Europejskiej lub w kwestiach nieuregulowanych tymi przepisami, w przepisach o zdrowiu zwierząt lub organizacji, hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, na wszystkich etapach produkcji i wprowadzania na rynek.

2. Niezależnie od wymagań, o których mowa w ust. 1, zwierzęta lub produkty, wymienione w przepisach wskazanych w częściach I i II załącznika nr 1 do ustawy, mogą być wysyłane do innego państwa członkowskiego, jeżeli zostały poddane kontroli weterynaryjnej przeprowadzanej w takim zakresie, jakby były przeznaczone na rynek krajowy, chyba że przepisy Unii Europejskiej stanowią inaczej.

3. Zwierzęta, o których mowa w ust. 1, mogą być wysyłane do innego państwa członkowskiego, jeżeli są przewożone odpowiednimi środkami transportu spełniającymi wymagania higieniczne.

Art. 8. Powiatowy lekarz weterynarii, który wystawił świadectwo zdrowia lub inny dokument towarzyszący zwierzętom lub produktom, przekazuje, w dniu wystawienia tego dokumentu lub świadectwa, za pośrednictwem elektronicznego systemu wymiany informacji ANIMO, o którym mowa w przepisach Unii Europejskiej⁶⁾, właściwej władzy centralnej państwa przeznaczenia oraz właściwej władzy miejsca przeznaczenia, wymagane informacje o tych zwierzętach lub produktach⁷⁾.

Art. 9. 1. Powiatowy lekarz weterynarii może, w miejscu przeznaczenia zwierząt lub produktów, ustalić, za pomocą niedyskryminujących kontroli weterynaryjnych, że wymagania określone w art. 3-6 zostały spełnione, w tym może pobrać próbki do badań zgodnie z przepisami Unii Europejskiej⁸⁾.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może także przeprowadzać kontrole podczas transportu zwierząt lub produktów, jeżeli posiada informacje lub uzyskał je od właściwej władzy państwa, przez terytorium którego zwierzęta lub produkty były transportowane, że zachodzi podejrzenie naruszenia przepisów Unii Europejskiej.

Art. 10. 1. Jeżeli zwierzęta, wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy, pochodzące z innego państwa członkowskiego, są przeznaczone do:

- 1) zatwierdzonego punktu skupu lub miejsca gromadzenia zwierząt w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej – to podmiot prowadzący taki punkt skupu lub miejsce gromadzenia zwierząt przyjmuje zwierzęta, które spełniają wymagania, o których mowa w art. 3 i 4; powiatowy lekarz weterynarii sprawdza za pomocą niedyskryminujących

kontroli świadectwa zdrowia lub inne dokumenty towarzyszące zwierzętom, w zakresie spełniania przez nie tych wymagań;

- 2) rzeźni będącej pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii – to lekarz ten zapewnia, w szczególności na podstawie kontroli świadectw zdrowia lub innych dokumentów towarzyszących zwierzętom, że tylko zwierzęta spełniające wymagania, o których mowa w art. 3 i 4, są poddawane ubojowi; podmiot prowadzący rzeźnię poddaje ubojowi zwierzęta, jeżeli spełniają wymagania, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 - 5;
- 3) zarejestrowanego podmiotu rozdzielającego przesyłki zwierząt lub innego podmiotu niepodlegającego stałemu nadzorowi urzędowego lekarza weterynarii – takie podmioty będą uważane przez właściwą władzę za odbiorców zwierząt; przepis art. 11 stosuje się odpowiednio;
- 4) gospodarstw lub centrów (organizacji), w przypadku gdy podczas transportu nastąpi częściowe wyładowanie przesyłki tych zwierząt – to każdemu wyładowanemu zwierzęciu lub partii zwierząt towarzyszy, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5, oryginał świadectwa zdrowia lub innego dokumentu do chwili dostarczenia tej przesyłki do odbiorcy, wskazanego w tym świadectwie lub innym dokumencie.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, przed dokonaniem podziału przesyłki zwierząt lub dalszym wprowadzaniem ich na rynek sprawdzają, czy są one oznakowane i zaopatrzone w świadectwo zdrowia lub inne dokumenty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3–5, a w przypadku stwierdzenia braków lub nieprawidłowości, powiadamiają o nich niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii oraz izolują przesyłkę zwierząt do czasu podjęcia przez tego lekarza decyzji dotyczącej tej przesyłki.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, przed

zarejestrowaniem ich przez powiatowego lekarza weterynarii, składają oświadczenie, w którym zobowiązują się do spełnienia wymogów, o których mowa w ust. 2. Powiatowy lekarz weterynarii przez wyrywkowe kontrole sprawdza, czy warunki te są spełnione.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do odbiorców produktów, wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy.

Art. 11. 1. Odbiorcy przesyłek zwierząt lub przesyłek produktów wymienieni w świadectwie zdrowia lub innym dokumencie, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5:

- 1) zgłaszają z wyprzedzeniem jednego dnia, a w uzasadnionych przypadkach dwóch dni, na żądanie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeznaczenia przesyłki oraz w zakresie niezbędnym do przeprowadzania kontroli, o których mowa w art. 10, przywóz zwierząt lub produktów z innego państwa członkowskiego, podając rodzaj przesyłki i przewidywany czas jej przybycia;
- 2) przechowują przez okres jednego roku świadectwa zdrowia oraz inne dokumenty w celu przedłożenia ich organom Inspekcji Weterynaryjnej.

2. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się do zarejestrowanych koni posiadających dokument identyfikacyjny określony w przepisach o identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Art. 12. 1. Jeżeli przepisy Unii Europejskiej lub w przypadkach nieuregulowanych przez prawo Unii Europejskiej przepisy o zdrowiu zwierząt obowiązujące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przewidują poddanie zwierząt kwarantannie, to przeprowadza się ją w gospodarstwie przeznaczenia.

2. Jeżeli jest to uzasadnione ochroną zdrowia zwierząt lub zdrowia

publicznego, powiatowy lekarz weterynarii może wydać decyzję o skierowaniu przesyłki zwierząt do stacji kwarantanny. Stacja kwarantanny jest w takim przypadku uważana za miejsce przeznaczenia tej przesyłki.

3. W razie skierowania przesyłki zwierząt do stacji kwarantanny, o której mowa w ust. 2, Główny Lekarz Weterynarii powiadamia o tym Komisję Europejską, wskazując powody podjęcia takiej decyzji.

Art. 13. 1. Podczas przeprowadzania kontroli w portach, portach lotniczych, granicznych posterunkach kontroli, przez które zwierzęta i produkty, wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy, pochodzące z państw trzecich są wprowadzane na terytorium Unii Europejskiej w rozumieniu przepisów o weterynaryjnej kontroli granicznej:

- 1) graniczny lekarz weterynarii dokonuje kontroli świadectw zdrowia oraz dokumentów towarzyszących zwierzętom i produktom;
- 2) zwierzęta i produkty wysyłane z państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego podlegają przepisom, o których mowa w art. 9 -11;
- 3) zwierzęta i produkty pochodzące z państw trzecich podlegają przepisom o weterynaryjnej kontroli granicznej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli zwierzęta i produkty przewozi się w sposób regularny i bezpośredni środkami transportu, łączącymi dwa punkty geograficzne Unii Europejskiej. Zwierzęta i produkty poddaje się wówczas kontrolom, o których mowa w art. 9–11.

Art. 14. 1. Jeżeli kontrola weterynaryjna przeprowadzana w miejscu przeznaczenia przesyłki zwierząt lub produktów, albo podczas ich transportu, wykaże obecność czynników zakaźnych powodujących choroby, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej o zgłaszaniu chorób zwierząt⁹⁾, zoonozy, inne choroby lub jakąkolwiek przyczynę, która może stanowić źródło poważnego zagrożenia dla zdrowia zwierząt lub zdrowia publicznego, lub kontrola ta wykaże, że produkty pochodzą z

regionu dotkniętego chorobą zakaźną, to powiatowy lekarz weterynarii nakaże, w drodze decyzji:

- 1) skierowanie zwierzęcia lub przesyłki zwierząt do najbliższej stacji kwarantanny albo
- 2) uśmiercenie zwierząt i ich zniszczenie;
- 3) zniszczenie produktów.

2. Koszty związane z podjęciem środków, o których mowa w ust. 1, ponosi wysyłający lub jego przedstawiciel, lub osoba odpowiedzialna za przesyłkę zwierząt lub produktów, w czasie przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 1.

3. W razie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, powiatowy lekarz weterynarii powiadamia o dokonanych ustaleniach, podjętych środkach oraz powodach ich podjęcia Głównego Lekarza Weterynarii, który informacje w tym zakresie przekazuje pisemnie, w możliwie najszybszy sposób, właściwej władzy państwa wysyłki oraz Komisji Europejskiej.

4. Główny Lekarz Weterynarii może wystąpić do Komisji Europejskiej o podjęcie działań umożliwiających wypracowanie wspólnego stanowiska w zakresie spraw nieuregulowanych przepisami Unii Europejskiej.

Art. 15. 1. Z zastrzeżeniem art. 14, jeżeli weterynaryjna kontrola przeprowadzana w miejscu przeznaczenia przesyłki zwierząt lub produktów, wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy, lub podczas ich przewozu wykaże, że zwierzęta lub produkty nie spełniają wymagań określonych w przepisach Unii Europejskiej, lub w przypadku gdy Rzeczpospolita Polska uzyskała gwarancje określone w przepisach Unii Europejskiej⁴⁾, że nie spełniają wymagań dotyczących zdrowia zwierząt obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powiatowy lekarz weterynarii może nakazać w drodze decyzji:

- 1) w przypadku obecności pozostałości chemicznych, biologicznych i weterynaryjnych produktów leczniczych, zatrzymanie pod nadzorem przesyłki zwierząt lub przesyłki produktów do czasu potwierdzenia zgodności z przepisami lub, jeżeli występuje naruszenie tych przepisów, zastosowanie środków przewidzianych w przepisach Unii

Europejskiej lub

- 2) ubój zwierząt lub zniszczenie produktów, lub
- 3) cofnięcie przesyłki zwierząt lub przesyłki produktów, pod warunkiem:
 - a) uzyskania zgody właściwej władzy państwa wysyłki oraz
 - b) wcześniejszego powiadomienia państw członkowskich, przez które cofnięta przesyłka ma być przewożona.

2. Wybór środków, o których mowa w ust. 1, pozostawia się wysyłającemu lub jego przedstawicielowi, jeżeli nie stwarza to zagrożenia dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt.

3. W przypadku gdy świadectwo zdrowia lub dokumenty towarzyszące przesyłce zwierząt lub produktów zawierają braki lub błędy, decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 3, wydaje się po umożliwieniu wysyłającemu lub jego przedstawicielowi usunięcia tych braków lub błędów w terminie 7 dni od dnia przybycia przesyłki zwierząt lub produktów do miejsca przeznaczenia¹⁰⁾.

Art. 16. 1. O zaistnieniu okoliczności, o których mowa w art. 14 i 15, powiatowy lekarz weterynarii informuje niezwłocznie Głównego Lekarza Weterynarii, który informuje właściwą władzę państwa wysyłki w celu podjęcia przez nią odpowiednich środków zgodnie z przepisami Unii Europejskiej.

2. W razie uznania przez Głównego Lekarza Weterynarii, że podjęte środki przez właściwą władzę państwa wysyłki są niewystarczające, to wraz z tą władzą ustalą wspólnie działania służące naprawieniu sytuacji, a jeżeli uzna to za stosowne, Główny Lekarz Weterynarii może wystąpić o przeprowadzenie kontroli na miejscu w tym państwie.

3. Jeżeli kontrole, o których mowa w art. 14 i 15, wykazą powtarzające się nieprawidłowości, Główny Lekarz Weterynarii powiadamia o tym Komisję Europejską i właściwe władze pozostałych państw członkowskich.

4. W razie uznania przez Głównego Lekarza Weterynarii, że

działania, o których mowa w ust. 2, podjęte przez właściwą władzę państwa wysyłki są niewystarczające, może on wystąpić do Komisji Europejskiej o podjęcie odpowiednich środków¹¹⁾.

5. W czasie oczekiwania na ustalenia Komisji Europejskiej w związku działaniami, o których mowa w ust. 4, Główny Lekarz Weterynarii występuje z wnioskiem do właściwej władzy państwa wysyłki o zwiększenie częstotliwości kontroli przesyłek zwierząt lub przesyłek produktów pochodzących z tego samego gospodarstwa, centrum (organizacji), zatwierdzonego punktu skupu lub miejsca gromadzenia zwierząt co przesyłki zwierząt, o których mowa w art. 14 i 15, oraz jeżeli występuje poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt – o zawieszenie wydawania świadectw zdrowia lub dokumentów towarzyszących.

6. Główny Lekarz Weterynarii może zarządzić zwiększenie częstotliwości kontroli przez powiatowych lekarzy weterynarii – przesyłek zwierząt pochodzących z tego samego gospodarstwa, zakładu, zatwierdzonego punktu skupu, miejsca gromadzenia zwierząt lub regionu.

7. W przypadku gdy nieprawidłowości, o których mowa w art. 14 i 15, zostaną potwierdzone w ustaleniach Komisji Europejskiej, Główny Lekarz Weterynarii może wystąpić z wnioskiem do Komisji Europejskiej o podjęcie stosownych działań, w tym do wprowadzenia przez Głównego Lekarza Weterynarii zakazu sprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zwierząt i produktów, pochodzących z gospodarstwa, centrum (organizacji), zatwierdzonego punktu skupu, miejsca gromadzenia zwierząt lub regionu, o których mowa w ust. 5¹²⁾.

Art. 17. 1. Główny Lekarz Weterynarii informuje pisemnie o podjętych środkach i decyzjach, o których mowa w art. 16, oraz o powodach ich podjęcia wysyłającego lub jego przedstawiciela oraz właściwą władzę państwa wysyłki.

2. W razie sporu między dwoma stronami, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę mogą, w terminie nie dłuższym niż miesiąc, przedstawić ten spór ocenie ekspertowi, z listy ekspertów sporządzonej przez Komisję Europejską.

3. Opinia wydana przez eksperta, o którym mowa w ust. 2, jest wiążąca dla stron¹³⁾.

4. Koszty cofnięcia przesyłki, przetrzymywania lub izolacji zwierząt albo, jeżeli to konieczne, ich uboju lub zniszczenia, albo zniszczenia produktów ponosi wysyłający lub jego przedstawiciel, lub osoba odpowiedzialna za przesyłkę.

Art. 18. 1. W razie uzyskania informacji od właściwej władzy państwa przeznaczenia w przypadkach, o których mowa w art. 14 i 15, w sytuacji, gdy zwierzęta lub produkty zostały wysłane z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Lekarz Weterynarii podejmuje wszelkie niezbędne działania i przesyła informacje właściwej władzy państwa przeznaczenia o rodzaju przeprowadzonych kontroli, podjętych działaniach oraz powodach ich podjęcia.

2. Główny Lekarz Weterynarii w razie uznania przez właściwą władzę państwa przeznaczenia, że podjęte przez niego środki są niewystarczające, to wraz z tą władzą ustali działania służące naprawie sytuacji, a jeżeli jest to konieczne, zarządzi przeprowadzenie kontroli na miejscu.

3. W przypadku gdy Komisja Europejska rozpoczęła działania w celu dokonania ustaleń w związku z sytuacją, o której mowa w ust. 1, w czasie oczekiwania na ustalenia Komisji Europejskiej, Główny Lekarz Weterynarii na wniosek właściwej władzy państwa przeznaczenia zarządza zwiększenie przez właściwego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii częstotliwości kontroli przesyłek zwierząt lub przesyłek produktów pochodzących z gospodarstwa, centrum (organizacji), zatwierdzonego punktu skupu lub miejsca gromadzenia zwierząt, które stwarzają zagrożenie dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt, lub zawieszenie wydawania świadectw zdrowia lub innych dokumentów.

Art. 19. 1. W razie wystąpienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej chorób, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej o zgłaszaniu chorób zwierząt⁹⁾, zoonoz, innych chorób lub innych przyczyn, które mogą stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia zwierząt lub zdrowia publicznego, Główny Lekarz Weterynarii powiadamia o tym niezwłocznie pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję Europejską.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, gdy Rzeczpospolita

Polska jest państwem wysyłki, Główny Lekarz Weterynarii niezwłocznie wdraża działania kontrolne lub zapobiegawcze określone w przepisach Unii Europejskiej, w szczególności wyznacza strefy wystąpienia choroby i strefy zagrożenia chorobą, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej¹⁴⁾, lub może podjąć inne stosowne działania.

3. W przypadku gdy Rzeczpospolita Polska jest państwem przewozu lub przeznaczenia przesyłki oraz w razie stwierdzenia, w trakcie przeprowadzania kontroli weterynaryjnych, o których mowa w art. 9–11, występowania chorób lub innych przyczyn, o których mowa w ust. 1, powiatowy lekarz weterynarii może, jeżeli to konieczne, podjąć działania zapobiegawcze określone w przepisach Unii Europejskiej, w tym nakazać poddanie zwierząt kwarantannie.

4. W czasie oczekiwania na podjęcie środków przez Komisję Europejską¹⁵⁾, Główny Lekarz Weterynarii może, w przypadku gdy Rzeczpospolita Polska jest państwem przeznaczenia przesyłki i zachodzi podejrzenie poważnego zagrożenia zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt, podjąć tymczasowe środki ochronne w odniesieniu do gospodarstw lub centrów (organizacji), których to dotyczy, a w przypadku choroby zakaźnej – w odniesieniu do strefy wystąpienia choroby i strefy zagrożenia chorobą, o której mowa w przepisach Unii Europejskiej¹⁴⁾. O podjętych środkach Główny Lekarz Weterynarii niezwłocznie powiadamia Komisję Europejską oraz pozostałe państwa członkowskie.

5. Główny Lekarz Weterynarii w przypadku, o którym mowa w ust. 3, może wystąpić do Komisji Europejskiej z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli w celu ustalenia, jakie środki, o których mowa w ust. 4, zostały podjęte i wydania opinii dotyczącej tych środków¹⁶⁾.

Art. 20. 1. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności prowadzi rejestr podmiotów zajmujących się handlem zwierzętami lub produktami, wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy. Wpis do rejestru jest dokonywany na podstawie zgłoszenia podmiotu.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę podmiotu, a w przypadku osoby fizycznej – imię i nazwisko;
- 2) adres i siedzibę podmiotu;
- 3) określenie rodzaju i zakresu prowadzonej działalności;
- 4) datę wpisu i wykreślenia z rejestru;
- 5) weterynaryjny numer identyfikacyjny.

3. Rejestr prowadzi się w formie pisemnej lub przy użyciu systemu informatycznego zapewniającego możliwość sporządzania wydruków.

4. Powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję o skreśleniu z rejestru podmiotu, o którym mowa w ust. 1:

- 1) w razie stwierdzenia, że podmiot wpisany do rejestru nie spełnia wymagań dotyczących handlu zwierzętami i produktami, wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy;
- 2) niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaprzestaniu przez niego wykonywania działalności.

Art. 21. 1. Podmioty zajmujące się handlem zwierzętami lub produktami, wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy, prowadzą rejestry dostaw zwierząt lub produktów, a podmioty (pośrednicy) rozdzielające przesyłki zwierząt lub produktów oraz inne podmioty niepodlegające stałemu nadzorowi powiatowego lekarza weterynarii, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3, prowadzą również rejestry miejsc przeznaczenia zwierząt i produktów.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, przechowują dokumenty dotyczące dostaw przez okres jednego roku od dnia dokonania dostawy.

3. Podmioty zajmujące się handlem produktami informują powiatowego lekarza weterynarii o przybyciu produktów pochodzących z innego państwa członkowskiego, w takim zakresie, jaki jest niezbędny do przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 9.

4. Odbiorcy, o których mowa w art. 11, przechowują dane dotyczące przeznaczenia zwierząt i produktów przez okres jednego roku od dnia

dokonania dostawy.

5. Podmioty i odbiorcy są obowiązani udostępniać rejestry i dokumenty na żądanie właściwych organów Inspekcji Weterynaryjnej.

Rozdział 3

Kontrola weterynaryjna w handlu produktami wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy

Art. 22. 1. Produkty, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. b, dopuszcza się do handlu, jeżeli są otrzymane, oznakowane, etykietowane i poddane kontroli, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej obowiązującymi dla ich przeznaczenia oraz są zaopatrzone w świadectwo zdrowia, świadectwo zdrowia zwierząt lub inny wymagany dokument, który towarzyszy im aż do ostatecznego odbiorcy wskazanego w tym dokumencie.

2. Zakłady wprowadzające produkty do handlu spełniają warunki, o których mowa w ust. 1, przez sprawowanie stałej kontroli wewnętrznej.

3. Z zastrzeżeniem obowiązku przeprowadzania przez urzędowego lekarza weterynarii badań kontrolnych zgodnie z przepisami Unii Europejskiej¹⁷⁾, powiatowy lekarz weterynarii dokonuje regularnych kontroli weterynaryjnych w zakładach, które mają na celu sprawdzenie, czy produkty przeznaczone do handlu spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej lub w przypadku, o którym mowa w art. 23 ust. 3, oraz w odniesieniu do produktów wymienionych w części II załącznika nr 2 do ustawy spełniają wymagania państwa przeznaczenia.

4. W razie wątpliwości co do spełniania przez produkty wymagań określonych w ust. 3, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza wszelkie niezbędne kontrole, a jeżeli wątpliwości zostaną potwierdzone, podejmuje właściwe działania włącznie z cofnięciem zatwierdzenia zakładu; tryb udzielania i cofania zatwierdzenia regulują przepisy o wymaganiach weterynaryjnych i wprowadzaniu na rynek produktów pochodzenia zwierzęcego.

Art. 23. 1. W razie gdy przesyłka produktów wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy jest skierowana do kilku miejsc przeznaczenia, przepis art. 3 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli przesyłka produktów wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy jest przeznaczona do wywozu do państwa trzeciego, to ich transport pozostaje pod dozorem celnym do miejsca opuszczenia terytorium Unii Europejskiej.

3. W razie dokonywania fakultatywnego przywozu produktów z określonych państw trzecich, Główny Lekarz Weterynarii informuje o tym inne państwa członkowskie oraz Komisję Europejską.

4. Produkty wymienione w ust. 3, pochodzące z państwa trzeciego i przeznaczone do innego państwa członkowskiego, podlegają kontroli dokumentów dotyczących pochodzenia i przeznaczenia tych produktów.

5. Zabrania się wysyłania produktów, o których mowa w ust. 3, do innego państwa członkowskiego, chyba że są one przeznaczone do państwa członkowskiego dokonującego fakultatywnego przywozu takich produktów z tego samego państwa trzeciego.

Art. 24. 1. Produkty wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy mogą być wysyłane do innego państwa członkowskiego, jeżeli podmioty odpowiedzialne za te produkty zapewnią spełnienie wymagań weterynaryjnych na wszystkich etapach ich produkcji, składowania, wprowadzania na rynek i transportu.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, zapewniają ponadto, że:

- 1) produkty, które zostały uzyskane zgodnie z przepisami wskazanymi w części I załącznika nr 2 do ustawy, są poddane kontroli weterynaryjnej w taki sposób, w jaki przeprowadza się kontrolę produktów przeznaczonych na rynek krajowy;
- 2) produkty wymienione w przepisach wskazanych w części II załącznika nr 2 do ustawy nie zostaną wysłane do innego

państwa członkowskiego, jeżeli nie mogą być wprowadzane na rynek krajowy ze względów, o których mowa w art. 30 Traktatu o Ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej.

Art. 25. 1. Powiatowy lekarz weterynarii może, w miejscu przeznaczenia przesyłki produktów, dokonać niedyskryminujących, wyrywkowych kontroli weterynaryjnych w celu potwierdzenia, że produkty spełniają wymagania, określone w art. 22 i 23, w tym pobrać próbki do badań.

2. Powiatowy lekarz weterynarii może także przeprowadzać kontrole podczas transportu produktów, jeżeli posiada informacje lub uzyskał je od właściwej władzy państwa, przez terytorium którego produkty były transportowane, że zachodzi podejrzenie naruszenia przepisów Unii Europejskiej.

Art. 26. 1. Jeżeli produkty wskazane w przepisach wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy pochodzące z innego państwa członkowskiego są przeznaczone do:

- 1) zakładu będącego pod stałym nadzorem powiatowego lekarza weterynarii – to zakład zapewnia, że do tego zakładu są dopuszczone tylko te produkty, które spełniają wymagania, o których mowa w art. 22 ust. 1, odnośnie do znakowania i dokumentów towarzyszących, a w przypadku produktów wskazanych w przepisach wymienionych w rozdziale 2 załącznika nr 2 do ustawy, że towarzyszą im dokumenty wymagane przepisami prawa państwa przeznaczenia;
- 2) zarejestrowanego podmiotu rozdzielającego przesyłki lub do przedsiębiorstwa posiadającego wiele oddziałów lub jakiegokolwiek innego zakładu, który nie podlega stałemu nadzorowi – to ten podmiot, przedsiębiorstwo lub zakład dokonują sprawdzenia, zanim przesyłka jest rozdzielona lub wprowadzona na rynek, w celu potwierdzenia, że przesyłki posiadają oznakowania oraz świadectwa i dokumenty, o których mowa w pkt 1, i w przypadku stwierdzenia braków

lub nieprawidłowości powiadamiają o nich niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii;

- 3) innych odbiorców niż wymienieni w pkt 1 i 2, w szczególności gdy podczas transportu przesyłka jest częściowo wyładowywana – to przesyłce towarzyszy zgodnie z art. 22 ust. 1 oryginał świadectwa, o którym mowa w pkt 1.

2. Przepis art. 10 ust. 3 stosuje się odpowiednio do odbiorców produktów wskazanych w przepisach wymienionych w rozdziale 2 załącznika nr 2 do ustawy.

Art. 27. Z zastrzeżeniem art. 24, jeżeli wymagania weterynaryjne nie zostały określone w przepisach prawa Unii Europejskiej oraz w przypadku gdy przedmiotem handlu są produkty wskazane w przepisach wymienionych w części II załącznika nr 2 do ustawy i państwo przeznaczenia wymaga ze względu na postanowienia ogólne Traktatu o Ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej, aby zakład pochodzenia produktów spełniał wymagania państwa przeznaczenia odnośnie do tych produktów, to przedmiotem handlu mogą być produkty pochodzące z zakładów, które spełniają te wymagania.

Art. 28. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności prowadzi rejestr podmiotów zajmujących się handlem produktami, którzy otrzymują dostawy produktów z innego państwa członkowskiego lub podmiotów (pośredników) całkowicie rozdzielających przesyłki produktów wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy. Wpis do rejestru jest dokonywany na podstawie zgłoszenia podmiotu; przepis art. 20 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 29. 1. Podmioty, o których mowa w art. 28 ust. 1, prowadzą rejestr dostaw produktów; przepis art. 21 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Podmioty, o których mowa w art. 28 ust. 1, informują powiatowego lekarza weterynarii, na jego żądanie, o przybyciu produktów

pochodzących z innego państwa członkowskiego, w takim zakresie, jaki jest niezbędny do przeprowadzania kontroli weterynaryjnej, o której mowa w art. 25 i 26.

Art. 30. 1. Podczas przeprowadzania kontroli w portach, portach lotniczych, granicznych posterunkach kontroli, przez które produkty wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy pochodzące z państw trzecich są wprowadzane na terytorium Unii Europejskiej w rozumieniu przepisów o weterynaryjnej kontroli granicznej:

- 1) graniczny lekarz weterynarii dokonuje kontroli pochodzenia produktów;
- 2) produkty wysłane z państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego podlegają kontrolom, o których mowa w art. 25 i 26;
- 3) produkty pochodzące z państw trzecich podlegają przepisom o weterynaryjnej kontroli granicznej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli produkty przewozi się w sposób regularny i bezpośredni środkami transportu, łączącymi dwa punkty geograficzne Unii Europejskiej. Produkty poddaje się wówczas kontrolom, o których mowa w art. 25 i 26.

Art. 31. 1. Jeżeli kontrola weterynaryjna przeprowadzana w miejscu przeznaczenia przesyłki produktów, wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy, lub podczas ich transportu, wykaże obecność czynników zakaźnych powodujących choroby, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej o zgłaszaniu chorób zwierząt⁹⁾, zoonozy lub inne choroby lub jakkolwiek przyczynę, która może stanowić źródło poważnego zagrożenia dla zdrowia zwierząt lub ludzi, lub kontrola ta wykaże, że produkty pochodzą z regionu dotkniętego chorobą zakaźną, to powiatowy lekarz weterynarii nakaże, w drodze decyzji, zniszczenie lub wykorzystanie w inny sposób tej partii produktów zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, z wyjątkiem produktów poddawanych jednej z obróbek, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej¹⁸⁾.

2. Przepis art. 14 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio do produktów

wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy.

Art. 32. 1. Jeżeli kontrola weterynaryjna przeprowadzana w miejscu przeznaczenia przesyłki produktów wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy, lub podczas ich transportu wykaze, że produkty nie spełniają wymagań określonych w przepisach Unii Europejskiej, albo w przypadku, gdy wymagania te nie zostały określone w przepisach Unii Europejskiej – nie spełniają wymagań dotyczących zdrowia publicznego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powiatowy lekarz weterynarii może nakazać w drodze decyzji:

- 1) zniszczenie produktów lub
- 2) wykorzystanie produktów na inne cele albo odesłanie ich pod warunkiem uzyskania zgody właściwej władzy państwa członkowskiego zakładu, z którego przesyłka została wysłana.

2. Przepis art. 15 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do produktów, wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy.

Art. 33. 1. W razie wystąpienia sytuacji, o których mowa w art. 31 i 32, dotyczących produktów wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy, przepisy art. 16 ust. 1–4 stosuje się odpowiednio.

2. W czasie oczekiwania na ustalenia Komisji Europejskiej w związku działaniami, o których mowa w art. 16 ust. 2, Główny Lekarz Weterynarii występuje z wnioskiem do właściwej władzy państwa wysyłki o zwiększenie częstotliwości kontroli przesyłek produktów pochodzących z zakładu lub, jeżeli występuje poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt, o zawieszenie zatwierdzenia zakładu.

3. Główny Lekarz Weterynarii może zarządzić zwiększenie częstotliwości kontroli przeprowadzanej przez powiatowych lekarzy weterynarii, dotyczących przesyłek produktów pochodzących z tego samego zakładu.

4. W przypadku gdy nieprawidłowości, o których mowa w art. 31 i

32, zostaną potwierdzone w ustaleniach Komisji Europejskiej, Główny Lekarz Weterynarii może wystąpić z wnioskiem do Komisji Europejskiej o podjęcie stosownych działań, w tym do upoważnienia wprowadzenia przez Głównego Lekarza Weterynarii zakazu sprowadzania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktów, pochodzących z zakładu, o którym mowa w ust. 2¹⁹⁾; przepisy art. 17 ust. 1–3 stosuje się odpowiednio.

5. Koszty cofnięcia, przetrzymywania przesyłki produktów, wykorzystania produktów na inne cele lub zniszczenia produktów ponosi odbiorca przesyłki.

Art. 34. W razie uzyskania informacji od właściwej władzy państwa przeznaczenia w przypadkach, o których mowa w art. 31 i 32, w razie gdy produkty zostały wysłane z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Lekarz Weterynarii podejmuje wszelkie niezbędne działania i przesyła informacje właściwej władzy państwa przeznaczenia o rodzaju przeprowadzonych kontroli, podjętych działaniach oraz powodach ich podjęcia; przepisy art. 18 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 35. 1. W odniesieniu do produktów wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy, przepisy art. 19 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku gdy Rzeczpospolita Polska jest państwem przewozu lub przeznaczenia przesyłki oraz w razie stwierdzenia, w trakcie przeprowadzania kontroli weterynaryjnych, o których mowa w art. 25 i 26, występowania chorób lub innych przyczyn, o których mowa w ust. 1, powiatowy lekarz weterynarii może, jeżeli to niezbędne, podjąć działania zapobiegawcze określone w przepisach Unii Europejskiej.

3. W czasie oczekiwania na podjęcie środków przez Komisję Europejską²⁰⁾, Główny Lekarz Weterynarii, może, w przypadku gdy Rzeczpospolita Polska jest państwem przeznaczenia przesyłki i zachodzi podejrzenie poważnego zagrożenia zdrowia ludzi lub zwierząt, podjąć tymczasowe środki ochronne wobec

zakładów, których to dotyczy, a w przypadku choroby zakaźnej – wobec strefy wystąpienia choroby i strefy zagrożenia chorobą, o której mowa w przepisach Unii Europejskiej¹⁴⁾. O podjętych środkach Główny Lekarz Weterynarii niezwłocznie powiadamia Komisję Europejską oraz pozostałe państwa członkowskie.

4. Główny Lekarz Weterynarii w przypadku, o którym mowa w ust. 2, może wystąpić do Komisji Europejskiej z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli w celu ustalenia, jakie środki, o których mowa w ust. 3, zostały podjęte i wydania opinii dotyczącej tych środków²¹⁾.

Art. 36. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje Komisji Europejskiej informacje o przeprowadzonych, na podstawie przepisów ustawy, kontrolach weterynaryjnych, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej²²⁾.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 37. W ustawie z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 1999 r. Nr 66, poz. 752, z późn. zm.²³⁾) uchyla się art. 17.

Art. 38. Do postępowań w sprawach objętych przepisami niniejszej ustawy, wszczętych, a niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 39. Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

-
- 1) Przepisy niniejszej ustawy wdrażają postanowienia dyrektywy Rady z dnia 11 grudnia 1989 r. 89/662/EWG dotyczącej kontroli weterynaryjnych w handlu wewnątrzwspólnotowym, mającej na względzie budowę rynku wewnętrznego (Dz. Urz. WE nr L 395, 30/12/1989), dyrektywy Rady z dnia 26 czerwca 1990 r. 90/425/EWG dotyczącej kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych stosowanych w handlu wewnątrzwspólnotowym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami, mająca na względzie budowę rynku wewnętrznego (Dz. Urz. WE nr L 224, 18/08/1990).
Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 24 kwietnia 1997r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej.
 - 2) Art. 2 lit. a dyrektywy Rady 90/426/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt regulujących przemieszczanie i przywóz zwierząt z rodziny koniowatych z państw trzecich (Dz. Urz. WE nr L 224, 18/08/1990).
 - 3) Rozporządzenie WE nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 lipca 2000 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestracji bydła i dotyczące etykietowania mięsa wołowego i produktów z mięsa wołowego oraz odwołujące Rozporządzenie Rady (WE) nr 820/97 (Dz. Urz. WE nr L 204, 11/08/2000) i Dyrektywa Rady z dnia 27 listopada 1992r. 92/102/EWG w sprawie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. Urz. WE nr L 355, 05/12/1992).
 - 4) Art. 9 dyrektywy Dyrektywa Rady 64/432/EWG z 26 czerwca 1964 r., w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt wpływających na handel wewnątrzwspólnotowy bydłem i trzodą chlewną (Dz. Urz. WE nr P 121, 29/07/1964).
 - 5) Decyzja Komisji nr 93/444/WE z 2 lipca 1993 r. w sprawie szczegółowych zasad określających handel wewnątrz Wspólnoty pewnymi żywymi zwierzętami i produktami przeznaczonymi na eksport do państw trzecich (Dz. Urz. WE nr L 208, 19.08.1993).
 - 6) Decyzja Komisji 91/398/EWG z dnia 19 lipca 1991r. w sprawie skomputeryzowanego systemu łączącego władze weterynaryjne (ANIMO) (Dz. Urz. WE nr L 221, 09/08/1991).
 - 7) Decyzja Komisji nr 91/637/EWG z dnia 3 grudnia 1991 r. ustalająca wzór informacji, jaka powinna być przekazywana przy użyciu skomputeryzowanej sieci „ANIMO” (Dz. Urz. WE nr L 343, 13/12/1991).
 - 8) Decyzja Komisji 94/338/WE z dnia 25 maja 1994 r. ustanawiająca szczegółowe zasady dyrektywy Rady 90/425/EWG w odniesieniu do celów kontroli weterynaryjnych w miejscu przeznaczenia (Dz. Urz. WE nr L 151, 17/06/1994).
 - 9) Dyrektywa Rady 82/894/EWG z 21 grudnia 1982 r. o zgłaszaniu chorób zwierząt we Wspólnocie (Dz. Urz. WE nr L 378, 31/12/1982).
 - 10) Decyzja Komisji 94/339/EWG z dnia 25 maja 1994 r. ustanawiająca szczegółowe przepisy odnośnie stosowania art. 9 ust. 1 dyrektywy Rady 90/425/EWG dotyczącej kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych obowiązujących w wewnątrzwspólnotowym handlu określonymi zwierzętami żywymi i produktami mając na względzie utworzenie rynku wewnętrznego (Dz. Urz. WE nr L 151, 17/06/1994).
 - 11) Zgodnie z art. 9 ust. 1 Dyrektywy Rady 90/425/EWG (patrz przypis nr 1).
 - 12) Zgodnie z art. 9 ust. 1 dyrektywy 90/425/EWG (patrz przypis nr 1).
 - 13) Zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy Rady 90/425/EWG (patrz przypis nr 1).
 - 14) Decyzja Rady nr 90/424/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii (Dz. Urz. WE nr L 224, 18/08/1990).
 - 15) Zgodnie z art. 10 ust. 4 dyrektywy Rady 90/425/EWG (patrz przypis nr 1).
 - 16) Zgodnie z art. 10 ust. 2 dyrektywy Rady 90/425/EWG (patrz przypis nr 1).
 - 17) Dyrektywa Rady 96/23/EWG z dnia 29 kwietnia 1996 r. w sprawie środków monitorowania niektórych substancji i ich pozostałości u żywych zwierząt i w produktach zwierzęcych oraz uchylająca Dyrektywy 85/358/EWG i 86/469/EWG oraz Decyzje 89/187/EWG i 91/664/EWG (Dz. Urz. WE nr L 125, 23/05/1996).
 - 18) Zgodnie z art. 4 dyrektywy Rady z dnia 22 stycznia 1980 r. 80/215/EWG w sprawie problemów sanitarnych zwierząt wpływających na handel wewnątrzwspólnotowy produktami mięsnymi (Dz. Urz. WE nr L 47, 21/02/1980).
 - 19) Zgodnie z art. 8 ust. 1 dyrektywy Rady 89/662/EWG (patrz przypis1).
 - 20) Zgodnie z art. 10 ust. 4 dyrektywy Rady 90/425/EWG (patrz przypis1).
 - 21) Zgodnie z art. 10 ust. 2 dyrektywy Rady 90/425/EWG (patrz przypis1).
 - 22) Decyzja Komisji 98/470/WE z dnia 9 lipca 1998 r. wykonująca dyrektywę Rady 89/662/EWG w odniesieniu do informacji w sprawie kontroli weterynaryjnej (Dz. Urz. WE nr L 208, 24/07/1998).
 - 23) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 29, poz. 320, Nr 123, poz. 1350 i Nr 129, poz. 1438, z 2002 r. Nr 112, poz. 976 oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 450 i Nr 122, poz. 1144.
 - 24) Wskazane przepisy Unii Europejskiej implementują przepisy o zdrowiu zwierząt.
 - 25) Wskazane przepisy Unii Europejskiej implementują przepisy o wprowadzaniu na rynek, wymaganiach przywozowych i handlu produktami.

Załączniki do ustawy z dnia
o kontroli weterynaryjnej w handlu
(poz.....)

Załącznik nr 1

WYKAZ PRZEPISÓW UNII EUROPEJSKIEJ
W ZAKRESIE KONTROLI WETERYNARYJNEJ W HANDLU ZWIERZĘTAMI I
PRODUKTAMI²⁴⁾

CZĘŚĆ I. Przepisy weterynaryjne

Rozdział 1

1. Dyrektywa Komisji 64/432/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych zwierząt wpływających na handel wewnątrz-wspólnotowy bydłem i trzodą chlewną (Dz. Urz. WE nr L 121 z 29.07.1964 r., str. 1977-2012 ze zm.).
2. Dyrektywa Rady 88/407/EWG z dnia 14 czerwca 1988 r. ustanawiająca warunki zdrowotne zwierząt, wymagane w handlu wewnątrzwspólnotowym oraz w przywozie zamrożonego nasienia bydła domowego (Dz. Urz. WE Nr L 194 z 22.07.1988 r. str. 10-23 ze zm.).
3. Dyrektywa Rady 89/556/EWG z dnia 25 września 1989 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt regulujących handel wewnątrzwspólnotowy oraz przywóz z państw trzecich zarodków bydła domowego (Dz. Urz. WE Nr L 302 z 19.10.1989 r., str. 1–11 ze zm.).
4. Dyrektywa Rady 90/426/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt regulujących przemieszczanie i przywóz zwierząt z rodziny koniowatych z państw trzecich (Du. Urz. WE L 224 z 18.08.1990 r., str. 42–54) ze zm.

5. Dyrektywa Rady 90/429/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. ustalająca warunki sanitarne odnośnie do zwierząt mające zastosowanie w handlu wewnątrzwspólnotowym nasieniem bydła i trzody chlewnej oraz w przywozie (Dz. Urz. WE nr L 224 z 18.08.1990 r., str. 62-72) ze zm.
6. Dyrektywa Rady 90/539/EWG z dnia 15 października 1990 r. – w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt regulujących handel wewnątrzwspólnotowy i przywóz z państw trzecich drobiu i jaj wylęgowych (Dz. Urz. WE nr L 303 z 31.10.1990 r., str. 6–28) ze zm.
7. Dyrektywa Rady 91/67/EWG z dnia 28 stycznia 1991 r. dotycząca warunków zdrowotnych zwierząt obowiązujących przy wprowadzaniu na rynek zwierząt i produktów akwakultury (Dz. Urz. WE Nr L 46 z 19.12.1991 r., str.1–18) ze zm.
8. Dyrektywa Rady 91/68/EWG z dnia 28 stycznia 1991 r., w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt regulujących handel wewnątrzwspólnotowy owcami i kozami (Dz. Urz. WE nr L 46 z 19.02.1991 r., str.19–36) ze zm.

Rozdział 2

1. Dyrektywa Rady 92/65/EWG z dnia 13 lipca 1992 r. ustanawiająca warunki zdrowia zwierząt regulujące handel i przywóz do Wspólnoty zwierząt, nasienia, komórek jajowych i zarodków nieobjętych warunkami zdrowia zwierząt, ustanowionymi w szczególnych zasadach Wspólnoty określonych w załączniku A, pkt I do dyrektywy 90/425/EWG (Dz.Urz. WE nr L 268 z 14. 09.1992 r., str. 54–72) ze zm.
2. Dyrektywa Rady 92/118/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r., ustanawiająca warunki zdrowotne zwierząt i zdrowia publicznego regulujące handel i przywóz do Wspólnoty produktów nieobjętych wyżej wymienionymi warunkami ustanowionymi w szczególnych zasadach wspólnotowych określonych w załączniku A, pkt I do dyrektywy 89/662/EWG oraz w zakresie czynników chorobotwórczych do dyrektywy 90/425/EWG (Dz. Urz. WE nr L 62, 15.03.1993, str. 49–68) ze zm.

CZĘŚĆ II. Przepisy zootechniczne

1. Dyrektywa Rady 77/504/EWG z dnia 25 lipca 1977 r. w sprawie zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła (Dz. Urz. WE Nr L 206, z 12.08.1977 r., str.8–10) ze zm.
2. Dyrektywa Rady 88/661/EWG z dnia 19 grudnia 1988 r. w sprawie norm zootechnicznych mających zastosowanie do zwierząt hodowlanych z gatunku świń (Dz. Urz. WE nr L 382 z 31.12.1988 r., str. 36–38) ze zm.
3. Dyrektywa Rady 89/361/EWG z dnia 30 maja 1989 r. dotycząca owiec i kóz hodowlanych czystorasowych (Dz. Urz. WE nr L 153 z 06.06.1989 r., str. 30–31).
4. Dyrektywa Rady 90/427/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków handlu wewnątrzwspólnotowego koniowatymi (Dz. Urz. WE nr L 224 z 18.08.1990 r., str. 55–59) ze zm.
5. Dyrektywa Rady 91/174/EWG z dnia 25 marca 1991 r. ustanawiająca przepisy zootechniczne i genealogiczne w celu wprowadzania na rynek zwierząt rasowych, wprowadzająca poprawki do dyrektyw 77/504/EWG i 90/425/EWG (Dz. Urz. WE nr L 85 z 05.04.1991 r., str.37–38).
6. Rozporządzenie (WE) 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. określające przepisy zdrowotne dotyczące ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, nie przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE Nr L 273 z 10.10.2002 r. str., 1–95) ze zm.

CZĘŚĆ III

1. Pozostałe zwierzęta nie wymienione w przepisach, o których mowa w części I, a podlegające kontrolom weterynaryjnym zgodnie z przepisami ustawy.
2. Nasienie, komórki jajowe i zarodki nie wymienione w przepisach, o których mowa w części I, a podlegające kontrolom weterynaryjnym zgodnie z przepisami ustawy.

WYKAZ PRZEPISÓW UNII EUROPEJSKIEJ
W ZAKRESIE KONTROLI WETERYNARYJNEJ W HANDLU PRODUKTAMI²⁵⁾

CZĘŚĆ I. Przepisy weterynaryjne

1. Dyrektywa Rady 64/433/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie problemów zdrowotnych wpływających na handel wewnątrzwspólnotowy świeżym mięsem (Dz. Urz. WE nr 21 z 29.07.1964 r., str. 2012–2032) ze zm.
2. Dyrektywa Rady 71/118/EWG z dnia 15 lutego 1971 r. w sprawie problemów zdrowotnych wpływających na handel świeżym mięsem drobiowym (Dz. Urz. WE nr L 55 z 08.03.1971 r., str. 23–39) ze zm.
3. Dyrektywa Rady 72/461/EWG z dnia 12 grudnia 1972 r. w sprawie problemów zdrowotnych wpływających na handel wewnątrzwspólnotowy świeżym mięsem (Dz. Urz. WE nr L 302 z 31.12.1972 r., str. 24–27) ze zm.
4. Dyrektywa Rady 80/215/EWG z dnia 22 stycznia 1980 r. w sprawie problemów sanitarnych zwierząt wpływających na handel wewnątrzwspólnotowy produktami mięsnymi (Dz. Urz. WE nr L 47 z 21.02.1980 r., str. 4–7) ze zm.
5. Dyrektywa Rady 94/65/WE z dnia 14 grudnia 1994 r. ustanawiająca wymagania w odniesieniu do produkcji i wprowadzania na rynek mięsa mielonego i przetworów mięsnych (Dz. Urz. WE Nr L 368/10 z 31.12.1994 r. str. 10–31) ze zm.
6. Dyrektywa Rady 89/437/EWG z dnia 20 czerwca 1989 r. dotycząca higieny i problemów sanitarnych związanych z produkcją i wprowadzaniem

na rynek produktów jajecznych (Dz. Urz. WE nr L 212 z 22.07.1989 r., str. 87–100) ze zm.

7. Dyrektywa Rady 91/67/EWG z dnia 28 stycznia 1991 r. dotycząca warunków zdrowotnych zwierząt, obowiązujących przy wprowadzaniu na rynek zwierząt i produktów akwakultury (Dz.Urz. WE nr L 46 z 19.02.1991 r., str.1–18) ze zm.
8. Dyrektywa Rady 91/492/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. ustanawiająca warunki zdrowotne dotyczące produkcji i wprowadzania do obrotu żywych małży dwuskorupowych (Dz.Urz. WE nr L 268 z 24.09.1991 r., str.1–14) ze zm.
9. Dyrektywa Rady 77/99/EWG z dnia 21 grudnia 1976 r. w sprawie problemów zdrowotnych wpływających na handel wewnątrzwspólnotowy produktami mięsnymi (Dz. Urz. WE nr L 26 z 31.01.1977 r., str. 85–100) ze zm.
10. Dyrektywa Rady 91/493/EWG z dnia 22 lipca 1991 r. ustanawiająca warunki zdrowotne dotyczące produkcji i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa (Dz. Urz. WE nr L 268 z 24.09.1991 r., str. 15–34) ze zm.
11. Dyrektywa Rady 91/494/EWG z dnia 26 czerwca 1991 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt regulujących handel wewnątrzwspólnotowy oraz przywóz świeżego mięsa drobiowego z państw trzecich (Dz. Urz. WE nr L 268 z 24.09.1991 r., str. 35–40) ze zm.
12. Dyrektywa Rady 91/495/EWG z dnia 27 listopada 1990 r. dotycząca zdrowia publicznego i problemów zdrowotnych zwierząt, wpływających na produkcję i wprowadzanie do obrotu mięsa króliczego oraz dziczyzny hodowlanej (Dz. Urz. WE nr L 268 z 24.09.1991 r., str. 41–55) ze zm.
13. Dyrektywa Rady 92/45/EWG z dnia 16 czerwca 1992 r. w sprawie zdrowia publicznego i problemów zdrowotnych zwierząt, odnoszących się do odstrzału dzikiej zwierzyny oraz wprowadzania do obrotu dziczyzny (Dz. Urz. WE nr L 268 z 14.09.1992 r., str. 35–53) ze zm.

14. Dyrektywa Rady 92/46/EWG z dnia 16 czerwca 1992 r., ustanawiająca przepisy zdrowotne dla produkcji i wprowadzania do obrotu surowego mleka, mleka poddanego obróbce cieplnej i produktów na bazie mleka (Dz. Urz. WE nr L 268 z 14.09.1992 r., str. 1–32) ze zm.

CZĘŚĆ II

1. Dyrektywa Rady 92/118/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r., ustanawiająca warunki zdrowotne zwierząt i zdrowia publicznego, regulujące handel i przywóz do Wspólnoty produktów nieobjętych wyżej wymienionymi warunkami ustanowionymi w szczególnych zasadach Wspólnotowych określonych w załączniku 1 rozdział I do dyrektywy 89/662/EWG oraz w zakresie czynników chorobotwórczych do Dyrektywy 90/425/EWG (Dz. Urz. WE Nr L 62, 15.03.1993 r., str. 49–68) ze zm.

LISTA CHORÓB LUB CHORÓB ZAKAŻNYCH, PODLEGAJĄCYCH
OBOWIĄZKOWEMU ZWALCZANIU

1. Pryszczycza (Foot and mouth disease)
2. Klasyczny pomór świń (Classical swine fever)
3. Afrykański pomór świń (African swine fever)
4. Choroba pęcherzykowa świń (Swine vesicular disease)
5. Rzekomy pomór drobiu (Newcastle disease)
6. Księgosusz (Rinderpest)
7. Pomór małych przeżuwaczy (Peste des petits ruminants)
8. Pęcherzykowe zapalenie jamy ustnej (Vesicular stomatitis)
9. Choroba niebieskiego języka (Bluetongue)
10. Afrykański pomór koni (African horse sickness)
11. Wirusowe zapalenie mózgu i rdzenia koni (Equine encephalomyelitis)
12. Enterowirusowe zapalenie mózgu i rdzenia u świń d. choroba cieszyńska (Enterovirus encephalomyelitis)
13. Influenza ptaków (Highly pathogenic avian influenza)
14. Ospa owiec i kóz (Sheep and goat pox)
15. Choroba guzowata skóry (Lumpy skin disease)
16. Gorączka doliny Rift (Rift valley fever)
17. Zaraza płucna bydła (Contagious bovine pleuropneumonia)

UZASADNIENIE

Projekt ustawy reguluje zasady przeprowadzania kontroli weterynaryjnej w handlu zwierzętami i produktami wymienionymi w załącznikach do ustawy. Załączniki te różnicują zwierzęta i produkty na wymienione w przepisach Unii Europejskiej, wskazanych w załącznikach do projektu ustawy, oraz na niewymienione w takich przepisach.

Projekt ustawy definiuje używane pojęcia. Definicje te odpowiadają odpowiednim definicjom zawartym w Dyrektywach UE. Projekt zawiera zatem podstawową definicję kontroli weterynaryjnej oraz definicje kontroli zootechnicznej, handlu, gospodarstwa, zakładu oraz centrum (organizacji). Na potrzeby projektu ustawy wprowadzono również definicję państwa członkowskiego, państwa trzeciego, państwa wysyłki i państwa przeznaczenia. Stosownie do postanowień dyrektyw UE wprowadzono również, jako konieczne, definicje właściwej władzy oraz urzędowego lekarza weterynarii.

Zgodnie z projektem ustawy zwierzęta i produkty wymienione w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy oraz niewskazane w tych przepisach, a wymienione w załączniku, mogą być przedmiotem handlu wewnątrz Wspólnoty Europejskiej, jeżeli spełniają następujące warunki:

- 1) odpowiadają wymaganiom określonym w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy, a jeżeli brak takich przepisów – spełniają wymagania zdrowotne państwa przeznaczenia;
- 2) pochodzą z gospodarstw, centrów (organizacji) podlegających regularnym kontrolom weterynaryjnym, przeprowadzanym przez urzędowego lekarza weterynarii (w przypadku kontroli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – przez powiatowego lekarza weterynarii), który dokonuje kontroli w gospodarstwach, centrach (organizacjach), w zatwierdzonych punktach skupu oraz miejscach gromadzenia zwierząt w celu sprawdzenia, czy zwierzęta lub

produkty przeznaczone do handlu spełniają wymagania Unii Europejskiej. W razie wątpliwości co do spełniania przez zwierzęta i produkty wymagań określonych w ustawie lub w przepisach Unii Europejskiej, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza wszelkie niezbędne kontrole i, jeżeli wątpliwości zostaną potwierdzone, podejmuje właściwe działania włącznie z wydaniem zakazu wprowadzania i wyprowadzania zwierząt i produktów z gospodarstwa, lub centrum (organizacji);

- 3) są oznakowane zgodnie z przepisami o identyfikacji i rejestracji zwierząt – przywołanymi w odnośniku do przepisu ustawy odpowiednim rozporządzeniem i dyrektywą UE;
- 4) są zarejestrowane w sposób umożliwiający odnalezienie gospodarstwa lub centrum (organizacji), z którego pochodzą lub w którym znajdowały się podczas przemieszczania na obszarze Unii Europejskiej;
- 5) podczas transportu towarzyszy im świadectwo zdrowia lub inne dokumenty – w przypadku zwierząt lub produktów zharmonizowanych wspólnymi przepisami UE albo dokumenty wymagane na podstawie przepisów państwa przeznaczenia – w przypadku zwierząt lub produktów niezharmonizowanych wspólnymi przepisami UE. Świadectwa zdrowia lub inne dokumenty są wystawiane przez urzędowego lekarza weterynarii nadzorującego gospodarstwo, zakład lub centrum (organizację) pochodzenia zwierząt lub produktów, a w przypadku dokumentów wymaganych przez przepisy o organizacji, hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich przez właściwą władzę w rozumieniu tych przepisów i towarzyszą zwierzętom lub produktom do miejsca przeznaczenia. Powiatowy lekarz weterynarii, który wystawił świadectwo zdrowia lub inny dokument towarzyszący zwierzętom lub produktom ma obowiązek przekazać, w dniu wystawienia tego dokumentu lub świadectwa, za pośrednictwem systemu informatycznego ANIMO, o którym mowa w przepisach Unii Europejskiej, właściwej władzy państwa członkowskiego przeznaczenia oraz właściwemu urzędowemu lekarzowi weterynarii miejsca przeznaczenia, wymagane informacje o tych zwierzętach lub produktach;

- 6) w przypadku zwierząt wrażliwych na choroby lub produktów pochodzących od takich zwierząt, zwierzęta te lub produkty nie mogą pochodzić z gospodarstw, centrów (organizacji) obszarów lub regionów objętych zakazami lub ograniczeniami wprowadzonymi na podstawie przepisów o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt obowiązujących w Unii Europejskiej, z powodu podejrzenia lub wystąpienia chorób, wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy, lub z powodu wprowadzenia środków zapobiegawczych. Zwierzęta lub produkty nie mogą również pochodzić z gospodarstw, centrów (organizacji), obszarów lub regionów objętych zakazami lub ograniczeniami z powodu podejrzenia lub wystąpienia chorób niewymienionych w załączniku nr 3 do ustawy lub z powodu wprowadzenia środków zapobiegawczych;
- 7) zwierzęta lub produkty przeznaczone do gospodarstw lub centrów (organizacji) znajdujących się na terytorium państwa członkowskiego, które uzyskało gwarancje zgodnie z przepisami Unii Europejskiej lub do państw uznanych, zgodnie z odrębnymi przepisami Unii Europejskiej, w całości lub części za wolne od chorób innych niż wymienione w załączniku nr 3 do ustawy, powinny pochodzić z gospodarstw, które dają równoważne wymagane gwarancje. Natomiast zwierzęta lub produkty przeznaczone do państwa członkowskiego lub jego części, które uzyskało dodatkowe gwarancje zgodnie z odrębnymi przepisami Unii Europejskiej powinny pochodzić z gospodarstw, centrum (organizacji) lub regionu, które zapewniają spełnienie równoważnych gwarancji;
- 8) w przypadku transportu zwierząt lub produktów do kilku miejsc przeznaczenia, zwierzęta i produkty rozdziela się na tyle partii, ile jest miejsc przeznaczenia, przy czym każdej partii towarzyszy świadectwo zdrowia lub inne dokumenty.

Stosownie do postanowień projektu ustawy, zwierzęta lub produkty, o których mowa w załączniku nr 1 do ustawy, przeznaczone do wywozu do państwa trzeciego przez terytorium innego państwa członkowskiego, pozostają pod dozorem celnym do miejsca opuszczenia terytorium Unii Europejskiej, chyba że

szczególne okoliczności związane z dobrostanem zwierząt wykluczają ten dozór po uzyskaniu zgody właściwej władzy. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgody udziela powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji administracyjnej. W przypadku wywozu zwierząt i produktów niespełniających wymagań określonych w ustawie lub przepisach Unii Europejskiej, zwierzęta te lub produkty mogą być transportowane przez terytorium innego państwa członkowskiego wyłącznie, jeżeli na ten transport wyraziła zgodę właściwa władza państwa członkowskiego, przez którego terytorium przesyłka jest transportowana. W przypadku gdy państwem tym jest Rzeczpospolita Polska, zgodę wydaje Główny Lekarz Weterynarii.

Zgodnie z projektem, przedmiotem handlu wewnątrz Wspólnoty nie mogą być:

- 1) zwierzęta i produkty przeznaczone do uboju w ramach krajowego programu zwalczania chorób niewymienionych w załączniku nr 3 do ustawy;
- 2) zwierzęta i produkty wymienione w załącznikach do ustawy, objęte zakazem wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ze względu na ochronę zdrowia ludzi lub zwierząt, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z projektem ustawy, zwierzęta lub produkty, o których mowa w załączniku nr 1 do ustawy, mogą być wysyłane do innego państwa członkowskiego, jeżeli zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) posiadacze tych zwierząt lub produktów powinni zapewniać spełnianie wymagań zdrowotnych lub zootechnicznych określonych w ustawie lub przepisach Unii Europejskiej na wszystkich etapach produkcji lub wprowadzania do obrotu;
- 2) zwierzęta lub produkty powinny być poddane kontroli weterynaryjnej w takim zakresie, jakby były przeznaczone na rynek krajowy, chyba że przepisy Unii Europejskiej stanowią inaczej;
- 3) zwierzęta lub produkty powinny być przewożone odpowiednimi środkami transportu spełniającymi wymagania higieniczne.

Jeżeli chodzi o produkty, wymienione w przepisach, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, to mogą być one wysyłane do innego państwa członkowskiego, jeżeli:

- 1) osoby odpowiedzialne za te produkty zapewnią spełnienie wymagań zdrowotnych na wszystkich etapach produkcji, składowania, wprowadzania do obrotu i transportu tych produktów;
- 2) produkty te zostały uzyskane zgodnie z przepisami odrębnymi i zostały poddane kontroli weterynaryjnej w ten sposób, w jaki przeprowadza się kontrolę produktów przeznaczonych na rynek krajowy.

Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce przeznaczenia zwierząt lub produktów może przeprowadzać niedyskryminującą, wrywkową kontrolę weterynaryjną, mającą na celu potwierdzenie, że produkty i zwierzęta spełniają wymagania określone w ustawie, w tym może pobrać próbki do badań. Powiatowy lekarz weterynarii może również przeprowadzać kontrole podczas transportu zwierząt lub produktów, jeżeli posiada informacje lub uzyskał je od właściwej władzy państwa, przez którego terytorium zwierzęta lub produkty są transportowane, wskazujące że zachodzi podejrzenie naruszenia przepisów ustawy lub przepisów Unii Europejskiej.

Stosownie do postanowień projektu ustawy, jeżeli zwierzęta, o których mowa w załączniku nr 1 do ustawy, pochodzące z innego państwa członkowskiego, są przeznaczone do zatwierdzonego punktu skupu lub miejsca gromadzenia zwierząt w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej, to osoba prowadząca ten punkt skupu lub miejsce gromadzenia zwierząt jest odpowiedzialna za przyjęcie zwierząt nie spełniających wymagań określonych w ustawie. Powiatowy lekarz weterynarii sprawdza przez przeprowadzanie niedyskryminujących kontroli świadectw zdrowia lub innych dokumentów towarzyszących zwierzętom, czy zwierzęta spełniają te wymagania.

Natomiast, jeżeli zwierzęta, o których mowa w załączniku nr 1 do ustawy, pochodzące z innego państwa członkowskiego, są przeznaczone do rzeźni

będącej pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, to lekarz ten zapewnia, w szczególności na podstawie kontroli świadectw zdrowia lub innych dokumentów towarzyszących zwierzętom, że zwierzęta te spełniają wymagania, o których mowa w ustawie. Osoba prowadząca rzeźnię ponosi odpowiedzialność za ubój zwierząt, które nie spełniają wymagań, o których mowa w ustawie. Jeżeli zwierzęta, o których mowa w załączniku nr 1 do ustawy, pochodzące z innego państwa członkowskiego, są przeznaczone do zarejestrowanego przedsiębiorcy rozdzielającego przesyłki zwierząt lub innego podmiotu niepodlegającego stałemu nadzorowi powiatowego lekarza weterynarii, to przedsiębiorca ten lub podmiot jest uważany za odbiorcę zwierząt. Jeżeli zwierzęta, o których mowa w załączniku nr 1 do ustawy, pochodzące z innego państwa członkowskiego, są przeznaczone do gospodarstw lub centrów (organizacji), w przypadku gdy podczas transportu nastąpi częściowe wyładowanie przesyłki tych zwierząt, to każdemu wyładowanemu zwierzęciu lub partii zwierząt powinien towarzyszyć oryginał świadectwa zdrowia lub innego dokumentu do chwili dostarczenia do odbiorcy, wskazanego w tym świadectwie lub innym dokumencie. Wskazane wyżej podmioty przed dokonaniem podziału przesyłki zwierząt lub dalszym wprowadzaniem ich do obrotu mają obowiązek sprawdzić, czy są one oznakowane i zaopatrzone w świadectwo zdrowia lub inne dokumenty, a w przypadku stwierdzenia braków lub nieprawidłowości powiadomić o nich niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii oraz izolować przesyłkę zwierząt do czasu podjęcia decyzji przez tego lekarza. Podmioty te przed zarejestrowaniem przez powiatowego lekarza weterynarii powinny również złożyć oświadczenie, w którym zobowiązują się do spełnienia wymogów określonych w ustawie, a powiatowy lekarz weterynarii przez wyrywkowe kontrole weryfikuje czy warunki tego zobowiązania są spełniane. Powyższe uregulowania dotyczą również odbiorców produktów, wymienionych w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy. W zakresie produktów wymienionych w przepisach, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, projekt ustanawia następujące wymagania. Jeżeli pochodzą one z innego państwa członkowskiego i są przeznaczone do zakładu, będącego pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, to lekarz ten zapewnia, aby tylko takie produkty

były dopuszczone do zakładu, które spełniają wymagania, o których mowa w ustawie. Jeżeli produkty takie są przeznaczone do zatwierdzonego przedsiębiorcy (pośrednika), który rozdziela przesyłki, lub do przedsiębiorcy wieloodziałowego lub innego zakładu, który nie podlega stałemu nadzorowi powiatowego lekarza weterynarii, to przedsiębiorcy ci sprawdzają, przed dokonaniem rozdzielania lub wprowadzenia na rynek, czy przesyłki produktów posiadają oznakowanie oraz świadectwa i dokumenty, o których mowa w ustawie, a w przypadku stwierdzenia braków lub nieprawidłowości powiadamiają o nich niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii.

Zgodnie z projektem ustawy, odbiorcy przesyłek zwierząt lub przesyłek produktów, wymienieni w świadectwie zdrowia lub innym dokumencie, mają obowiązek zgłaszać, z wyprzedzeniem jednego dnia lub, w uzasadnionych przypadkach, dwóch dni, na żądanie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeznaczenia przesyłki oraz w zakresie niezbędnym do przeprowadzania kontroli, dokonanie przywozu zwierząt lub produktów z innego państwa członkowskiego, podając rodzaj przesyłki i przewidywany czas jej przybycia. Ponadto powinni przechowywać przez okres 6 miesięcy świadectwa zdrowia oraz inne dokumenty w celu przedłożenia ich organom Inspekcji Weterynaryjnej. Postanowienie to nie dotyczy zarejestrowanych koni posiadających dokument identyfikacyjny określony w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich.

Zgodnie z projektem ustawy, jeżeli przepisy Unii Europejskiej lub inne przepisy odrębne przewidują poddanie zwierząt kwarantannie, to przeprowadza się ją w gospodarstwie przeznaczenia. Jeżeli jest to uzasadnione ochroną zdrowia zwierząt lub zdrowia publicznego, powiatowy lekarz weterynarii może skierować przesyłkę zwierząt do stacji kwarantanny. Stację kwarantanny uważa się wtedy za miejsce przeznaczenia tej przesyłki. W razie skierowania przesyłki zwierząt do stacji kwarantanny, Główny Lekarz Weterynarii ma obowiązek powiadomić o tym Komisję Europejską, wskazując powody podjęcia takiej decyzji.

W razie sporu między osobą odpowiedzialną za przesyłkę a Głównym Lekarzem

Weterynarii, który wydał decyzję, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę mogą, zgodnie z projektem ustawy, w terminie nie dłuższym niż miesiąc, przedstawić ten spór ocenie ekspertowi wyznaczonemu przez Komisję Europejską.

Zgodnie z projektem ustawy, przedsiębiorcy zajmujący się handlem zwierzętami lub produktami podlegają wpisowi do rejestru prowadzonego przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy. Przedsiębiorcy ci są obowiązani również prowadzić rejestr dostaw zwierząt lub produktów. Natomiast przedsiębiorcy (pośrednicy), rozdzielający przesyłki zwierząt lub produktów oraz inne podmioty niepodlegające stałemu nadzorowi powiatowego lekarza weterynarii są obowiązani prowadzić rejestr dostaw oraz miejsc przeznaczenia zwierząt i produktów. Przedsiębiorcy zajmujący się handlem produktami mają obowiązek informowania powiatowego lekarza weterynarii, o przybyciu produktów pochodzących z innego państwa członkowskiego, w takim zakresie, jaki jest niezbędny do przeprowadzania kontroli weterynaryjnej określonej w ustawie. Odbiorcy przesyłek zwierząt i produktów powinni przechowywać dane dotyczące przeznaczenia zwierząt i produktów przez okres 1 roku od dnia dokonania dostawy i są obowiązani udostępniać je na żądanie właściwych organów Inspekcji Weterynaryjnej.

Produkty wymienione w załączniku nr 2 do ustawy mogą być, zgodnie z projektem ustawy, przedmiotem handlu, jeżeli są otrzymane, oznakowane, etykietowane i poddane kontroli zgodnie z przepisami Unii Europejskiej obowiązującymi w miejscu ich przeznaczenia oraz są zaopatrzone w świadectwo zdrowia, świadectwo zdrowia zwierząt lub inny wymagany dokument. Zakłady wprowadzające produkty do handlu powinny zapewniać spełnianie powyższych wymagań przez sprawowanie kontroli urzędowej. Powiatowy lekarz weterynarii jest obowiązany przeprowadzać regularne kontrole zakładów w celu sprawdzenia, czy produkty przeznaczone do handlu spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej lub w innych przepisach państwa członkowskiego miejsca przeznaczenia. W razie wątpliwości co do spełniania przez te produkty wymagań określonych w ustawie, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza wszelkie

niezbędne kontrole, a jeżeli wątpliwości zostaną potwierdzone, ma obowiązek podjąć właściwe działania, włącznie z cofnięciem zatwierdzenia.

W razie dokonywania fakultatywnego przywozu produktów z określonych państw trzecich, projekt ustawy nakłada na Głównego Lekarza Weterynarii obowiązek informowania o tym inne państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską. Produkty objęte fakultatywnym przywozem, pochodzące z państwa trzeciego i przeznaczone do innego państwa członkowskiego, podlegają kontroli dokumentów dotyczących pochodzenia i przeznaczenia tych produktów. Projekt ustawy ustanawia zakaz dalszego wysyłania produktów objętych fakultatywnym przywozem, chyba że są one przeznaczone do innego państwa członkowskiego dokonującego fakultatywnego przywozu takich produktów z tego samego państwa trzeciego.

W razie gdy Rzeczpospolita Polska jest państwem przeznaczenia przesyłki produktów, powiatowy lekarz weterynarii może, w miejscu przeznaczenia produktów, przeprowadzić niedyskryminujące, wyrywkowe kontrole weterynaryjne, w celu sprawdzenia wymagań weterynaryjnych lub pobrać próbki. W razie powzięcia informacji o tym, że przesyłka narusza przepisy ustawy, powiatowy lekarz weterynarii może przeprowadzić kontrolę przesyłki w trakcie transportu, w tym również kontrolę środka transportu. W przypadku gdy przesyłka pochodzi z innego państwa członkowskiego i jest przeznaczona do zakładów znajdujących się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, lekarz ten powinien sprawdzać, czy produkty spełniły warunki weterynaryjne w zakresie oznakowania oraz prawidłowość towarzyszących im dokumentów. Jeżeli natomiast przesyłka jest przeznaczona do zatwierdzanego pośrednika dokonującego podziału przesyłki albo do zakładu nie będącego pod stałym nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, pośrednik lub prowadzący zakład ponoszą odpowiedzialność za sprawdzenie prawidłowego oznaczenia produktów, wystawionych świadectw lub innych dokumentów towarzyszących tym produktom. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w tym zakresie mają obowiązek powiadomić powiatowego lekarza weterynarii.

Zwierzęta i produkty pochodzące z państw trzecich mogą być wprowadzane do handlu, jeżeli zostały poddane uprzednio weterynaryjnej kontroli granicznej w trybie i na zasadach przepisów o weterynaryjnej kontroli granicznej.

Jeżeli weterynaryjna kontrola przeprowadzana w miejscu przeznaczenia przesyłki zwierząt lub przeprowadzona podczas ich transportu wykaze obecność czynników zakaźnych powodujących choroby, określone w przepisach Unii Europejskiej, zoonozę, inną choroby lub jakąkolwiek przyczynę, która może stanowić źródło poważnego zagrożenia dla zdrowia zwierząt lub ludzi, lub kontrola taka wykaze, że produkty pochodzą z regionu dotkniętego chorobą epizootyczną, to powiatowy lekarz weterynarii nakazuje, w drodze decyzji, skierowanie zwierzęcia lub przesyłki zwierząt do najbliższej stacji kwarantanny albo ubój zwierząt i ich zniszczenie. Koszty związane z podjęciem takich środków ponosi osoba odpowiedzialna za przesyłkę zwierząt lub produktów, w czasie przeprowadzania kontroli. W razie wydania wyżej wspomnianej decyzji powiatowy lekarz weterynarii ma obowiązek powiadomić o dokonanych ustaleniach, podjętych środkach oraz powodach ich podjęcia Głównego Lekarza Weterynarii, który informacje w tym zakresie przekazuje pisemnie, w możliwie najszybszy sposób, właściwej władzy państwa członkowskiego oraz Komisji Europejskiej.

Jeżeli natomiast weterynaryjna kontrola przeprowadzana w miejscu przeznaczenia przesyłki zwierząt lub produktów lub podczas ich przewozu wykaze, że zwierzęta lub produkty nie spełniają warunków określonych w ustawie lub Rzeczpospolita Polska uzyskała gwarancje określone w przepisach Unii Europejskiej, lecz nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję w sprawie:

- 1) w przypadku obecności pozostałości chemicznych, biologicznych i weterynaryjnych produktów leczniczych – zatrzymania pod nadzorem przesyłki zwierząt lub przesyłki produktów;
- 2) uboju zwierząt lub zniszczenia produktów albo
- 3) nakazu cofnięcia przesyłki zwierząt lub przesyłki produktów, pod warunkiem

uzyskania zgody właściwej władzy państwa członkowskiego, z którego przesyłka pochodzi, oraz wcześniejszego powiadomienia państw członkowskich, przez które ma być przewożona cofnięta przesyłka. Decyzję taką powiatowy lekarz weterynarii wydaje po przeprowadzeniu konsultacji z osobą odpowiedzialną za przesyłkę oraz po umożliwieniu osobie odpowiedzialnej za przesyłkę usunięcia braków lub błędów w dokumentach towarzyszących przesyłce.

W powyższych przypadkach Główny Lekarz Weterynarii ma obowiązek skontaktować się niezwłocznie z właściwą władzą państwa członkowskiego wysyłki. W razie uznania przez Głównego Lekarza Weterynarii, że podjęte środki przez właściwą władzę państwa członkowskiego, z którego pochodzi przesyłka, są niewystarczające, to wraz z tą władzą powinni ustalić wspólnie środki uzdrowienia sytuacji, a jeżeli jest to konieczne, może wystąpić o przeprowadzenia kontroli na miejscu w tym państwie. Jeżeli kontrole te wykażą powtarzające się nieprawidłowości, Główny Lekarz Weterynarii powiadamia o tym Komisję Europejską i właściwe władze pozostałych państw członkowskich.

W powyższych przypadkach, jeżeli to właściwa władza państwa członkowskiego kontaktuje się z Głównym Lekarzem Weterynarii jako właściwą władzą państwa wysyłki, w razie uzyskania informacji od właściwej władzy państwa członkowskiego przeznaczenia, Główny Lekarz Weterynarii powinien podjąć wszelkie niezbędne środki i przesłać informacje właściwej władzy państwa członkowskiego przeznaczenia o rodzaju przeprowadzonych kontroli, podjętych środkach i decyzjach oraz powodach ich podjęcia.

W razie uznania przez właściwą władzę państwa członkowskiego przeznaczenia, że podjęte środki przez Głównego Lekarza Weterynarii są niewystarczające, to wraz z tą władzą powinni ustalić wspólnie środki uzdrowienia sytuacji, a jeżeli jest to konieczne Główny Lekarz Weterynarii powinien nakazać przeprowadzenie kontroli na miejscu. Oczekując na podjęcie decyzji przez Komisję Europejską, o której mowa w przepisach Unii Europejskiej, Główny Lekarz Weterynarii, na wniosek właściwej władzy państwa członkowskiego przeznaczenia, powinien

zwiększyć częstotliwość kontroli przesyłek zwierząt lub przesyłek produktów pochodzących z gospodarstwa, centrum (organizacji), zatwierdzonego punktu skupu lub miejsca gromadzenia zwierząt, które stwarzają zagrożenie dla zdrowia ludzi lub zdrowia zwierząt lub zawiesić wydawanie świadectw zdrowia lub innych dokumentów. Natomiast oczekując na podjęcie decyzji przez Komisję Europejską, o której mowa w przepisach odrębnych, w przypadku gdy RP jest państwem przeznaczenia, Główny Lekarz Weterynarii występuje z wnioskiem do właściwej władzy państwa członkowskiego o wysyłki o zwiększenie częstotliwości kontroli przesyłek zwierząt lub przesyłek produktów pochodzących z gospodarstwa, centrum (organizacji), zatwierdzonego punktu skupu lub miejsca gromadzenia zwierząt, które stwarzają zagrożenie dla zdrowia ludzi lub zdrowia zwierząt, lub o zawieszenie wydawania świadectw zdrowia lub innych dokumentów.

Główny Lekarz Weterynarii ma również obowiązek powiadomić niezwłocznie pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję Europejską o wybuchu chorób wymienionych w przepisach odrębnych, zoonozach, chorobach lub innych przyczynach, które mogą stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia zwierząt lub ludzi. W razie wystąpienia takich chorób lub przyczyn, Główny Lekarz Weterynarii, w przypadku gdy przesyłka pochodzi z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nakazuje przeprowadzenie kontroli oraz podejmuje środki zapobiegawcze, określone w przepisach o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. W przypadku gdy Rzeczpospolita Polska jest państwem przewozu lub przeznaczenia przesyłki oraz w razie stwierdzenia, w trakcie przeprowadzanej kontroli weterynaryjnej, istnienia chorób lub innych przyczyn, o których mowa wyżej, Główny Lekarz Weterynarii może, jeżeli to niezbędne, podjąć środki zabezpieczające określone w przepisach o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w tym nakazać poddanie zwierząt kwarantannie.

W czasie oczekiwania na podjęcie środków zapobiegawczych przez Komisję Europejską, Główny Lekarz Weterynarii, w przypadku gdy Rzeczpospolita Polska jest państwem przeznaczenia przesyłki, może, w przypadku poważnego zagrożenia zdrowia ludzi lub zwierząt, podjąć tymczasowe środki ochronne wobec

gospodarstw lub centrów (organizacji), których to dotyczy, a w przypadku choroby epizootycznej – wobec strefy zagrożonej lub zapowietrzanej, o których mowa w przepisach o zwalczaniu chorób zakaźnych. O podjętych środkach Główny Lekarz Weterynarii niezwłocznie powiadamia Komisję Europejską oraz pozostałe państwa członkowskie.

Przyjęte w projekcie ustawy rozwiązania prawne stanowią wierne, tam gdzie było to konieczne nawet dosłowne, odzwierciedlenie rozwiązań prawnych przyjętych w ustawodawstwie Unii Europejskiej. Wymóg tak dokładnej implementacji przepisów Unii jest podyktowany charakterem problematyki uregulowanej w projekcie ustawy. Sprawy związane z przeprowadzeniem kontroli weterynaryjnej w handlu w jednym państwie członkowskim Unii Europejskiej mają wpływ na pozostałe państwa członkowskie, jeżeli takie jest miejsce przeznaczenia przesyłki. Dlatego też Komisja Europejska zabiega o w miarę identyczne, z brzmieniem poszczególnych dyrektyw, rozwiązania prawne, nawet w zakresie używanych sformułowań przez wszystkie państwa członkowskie. Dodatkowe utrudnienie stwarza fakt, że zakres spraw związanych z przeprowadzeniem kontroli weterynaryjnej w handlu jest w UE uregulowany dyrektywami, które wymagają wdrożenia do ustawodawstwa krajowego, a nie rozporządzeniami jednolicie obowiązującymi na obszarze całej Wspólnoty. Projekt ustawy stanowi zatem próbę dokładnego, zgodnego z zaleceniem ekspertów Unii wdrożenia dyrektyw.

Przewiduje się, że projekt ustawy wejdzie w życie z dniem uzyskania członkostwa przez Rzeczpospolitą Polską w Unii Europejskiej.

Opracowując projekt ustawy pominięto sprawy związane ze szczegółowym sposobem organizacji Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie jej struktury oraz postępowania administracyjnego, w tym trybu odwoławczego. Sprawy te przewiduje się do szczegółowego uregulowania w projekcie ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, zakres jej kompetencji, status pracowników oraz źródła finansowania. Projekt tej ustawy będzie implementował postanowienia dyrektywy Rady 89/608/EWG z dnia 21 listopada 1989 r. dotyczącej wzajemnego wsparcia pomiędzy władzami administracyjnymi Państw Członkowskich, oraz współpracy

między wyżej wspomnianymi a Komisją, w celu zapewnienia prawidłowego wprowadzenia w życie prawodawstwa regulującego sprawy weterynaryjne i zootechniczne oraz dyrektywy Rady 96/93/WE z dnia 17 grudnia 1996 r. dotyczącej świadectw dla zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego.

Przepisy niniejszej ustawy wdrażają postanowienia dyrektywy Rady z dnia 11 grudnia 1989 r. 89/662/EWG dotyczącej kontroli weterynaryjnych w handlu wewnątrzwspólnotowym, mającej na względzie budowę rynku wewnętrznego, zmienionej przez dyrektywę z dnia 14 lipca 1992 r. 92/67/EWG, dyrektywy Rady z dnia 26 czerwca 1990 r. 90/425/EWG dotyczącej kontroli weterynaryjnych zootechnicznych stosowanych w handlu wewnątrzwspólnotowym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami, mająca na względzie budowę rynku wewnętrznego, zmienionej przez dyrektywę Rady z dnia 30 czerwca 1992 r. 92/60/EWG i dyrektywę Rady z dnia 21 października 2002 r. 2002/33/WE.

Ocena skutków regulacji

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny:

- 1) podmioty zajmujące się handlem zwierzętami oraz produktami;
- 2) Inspekcja Weterynaryjna oraz organy celne.

Wejście w życie przedmiotowego projektu ustawy będzie miało bardzo korzystny wpływ na sytuację polskich podmiotów, ponieważ zostaną określone wymagania, jakie będą musieli spełnić, aby móc prowadzić handel z przedsiębiorcami z innych państw członkowskich Unii Europejskiej. Nieuregulowanie kwestii związanych z procedurami w handlu zwierzętami i produktami może spowodować wprowadzenie klauzul ochronnych w trybie postanowień art. 37 i 38 Traktatu o Ustanowieniu Wspólnot Europejskich. Wprowadzenie takich instytucji

uniemożliwiłoby uczestniczenie przez polskich przedsiębiorców na wspólnym rynku.

Organy Inspekcji weterynaryjnej projekt ten wyposaży w instrumenty kontroli w handlu zwierzętami i produktami.

Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Ocenia się, że wejście w życie ustawy nie spowoduje obciążeń dla budżetów jednostek sektora finansów publicznych.

Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście ustawy w życie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki

Wprowadzenie w życie ustawy spowoduje pełne dostosowanie prawa weterynaryjnego do standardów Unii Europejskiej, co umożliwi wprowadzenie do wolnego obrotu na terytorium Wspólnot Europejskich zwierzętami i produktami przez polskich przedsiębiorców.

Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny – nie dotyczy.

Konsultacje społeczne:

Konsultacje zostały przeprowadzone z:

- 1) organizacjami społeczno-zawodowymi rolników:

- Krajowy Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych – brak uwag,
 - Związek prywatnych Przetwórców Mleka – uwagi uwzględnione,
 - Krajowy związek Spółdzielni Mleczarskich Związek Rewizyjny – zasadne uwagi zostały uwzględnione;
- 2) organizacjami pracodawców;
 - 3) Krajową Izbą Lekarsko-Weterynaryjną;
 - 4) innymi organizacjami zawodowymi;
 - 5) właściwymi jednostkami badawczo-rozwojowymi.

Przekazane uwagi podmiotów wymienionych w pkt 2–5 zostały uwzględnione.

UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU
PROJEKTU USTAWY
O KONTROLI WETERYNARYJNEJ W HANDLU

Projekt ustawy o weterynaryjnej kontroli w handlu ma na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów prawa Unii Europejskiej regulujących kwestię przeprowadzania kontroli weterynaryjnych w handlu wewnątrz Unii Europejskiej zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w dyrektywach wymienionych w załącznikach do ustawy. Ustawa ta ma wejść w życie z dniem akcesji i tym samym uchyli ona art. 17 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 1999 Nr 66, poz. 752, z późn. zm.). Konieczność wprowadzenia takich regulacji związana jest z potrzebą stosowania przez Polskę po akcesji regulacji wspólnotowych odnośnie handlu między państwami członkowskimi. Uregulowanie powyższych kwestii w drodze aktów prawnych, obowiązujących przed dniem akcesji, nie było możliwe ani celowe.

Nadrzędną potrzebą i celem opracowania regulacji w zakresie weterynaryjnej kontroli w handlu jest konieczność dostosowania procedur kontrolnych do wymagań wspólnotowych, które nastąpiło w drodze implementacji następujących przepisów prawa Unii Europejskiej:

- Dyrektywy Rady 89/662/EWG z dnia 11 grudnia 1989 r. dotyczącej kontroli weterynaryjnych w handlu wewnątrzwspólnotowym, mającej na względzie budowę rynku wewnętrznego (Dz. Urz. WE nr L 395, 30.12.1989) oraz
- Dyrektywy Rady 90/425/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. dotyczącej kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych stosowanych w handlu wewnątrzwspólnotowym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami mającej na względzie budowę rynku wewnętrznego (Dz. Urz. WE nr L 224, 18.08.1990).

Konsekwencją kompletnej i precyzyjnej implementacji przepisów wspólnotowych, regulujących procedury kontrolne i narzędzia administracyjne w ramach przeprowadzania weterynaryjnej kontroli w handlu między państwami członkowskimi jest zagwarantowanie, że tylko zwierzęta i produkty, które spełniają warunki zdrowotne przewidziane w przepisach wskazanych w załącznikach do ustawy mogą być przedmiotem handlu wewnątrz Wspólnoty.

Zakres przedmiotowy projektu ustawy o weterynaryjnej kontroli w handlu obejmuje, zgodnie z art. 1 projektu ustawy, zasady przeprowadzania kontroli:

- 1) weterynaryjnej zwierzętami i produktami wymienionymi w przepisach wskazanych w załącznikach ustawy oraz
- 2) dokumentów zootechnicznych w handlu zwierzętami wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku do ustawy.

Załączniki do ustawy różnicują zwierzęta i produkty na wymienione w przepisach Unii Europejskiej jak i te, które nie są objęte regulacjami wspólnotowymi. Definicje przyjęte w projekcie ustawy są, zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, dokładnym odzwierciedleniem definicji zawartych w regulacjach wspólnotowych. Zgodnie z przepisami wspólnotowymi w projekcie ustawy kontrole weterynaryjne w handlu przeprowadza się w miejscu pochodzenia przesyłki, jak również możliwe jest ich przeprowadzenie w miejscu jej przeznaczenia oraz podczas transportu. W świetle przepisów prawa UE przedmiotem handlu mogą być jedynie te zwierzęta i produkty, które spełniają wymagania określone prawem wspólnotowym. Jeżeli jednak kontrola przeprowadzana w miejscu przeznaczenia przesyłki wykaże, że wymagania te nie zostały spełnione, państwo członkowskie przeznaczenia ma prawo zastosować pewne określone działania ochronne (do jakich należy przykładowo zniszczenie przesyłki). W sytuacji, gdy takie nieprawidłowości powtarzają się, państwo członkowskie przeznaczenia może wezwać państwo, z terytorium którego pochodzi dana przesyłka, do podjęcia odpowiednich działań. Jeżeli działania podjęte przez to państwo nie przyniosą pożądaných efektów, państwo przeznaczenia może zwrócić się do Komisji Europejskiej o dokonanie oceny sytuacji. Komisja ma obowiązek poinformowania państwa członkowskiego o dokonanych ustaleniach. W przypadku, gdy ustalenia te potwierdzą, iż przesyłki nie spełniają wymagań określonych w przepisach prawa UE, Komisja musi podjąć odpowiednie kroki, włącznie z udzieleniem upoważnienia państwu przeznaczenia do wprowadzenia zakazu sprowadzania na jego terytorium przedmiotowych przesyłek.

Przepisy projektowanej ustawy stanowią wierne odbicie powyższych regulacji wspólnotowych. Ponadto projektowane przepisy polskie uwzględniają sytuację, w jakiej znajdzie się Polska z dniem akcesji - jako państwo członkowskie UE będzie ona bowiem prowadziła dwustronną wymianę handlową z pozostałymi państwami członkowskimi, tj. będzie w pewnych sytuacjach państwem przeznaczenia a w innych państwem wysyłki zwierząt lub produktów pochodzenia zwierzęcego.

Przyjęte w projekcie ustawy rozwiązania prawne stanowią wierne, tam gdzie było to konieczne, nawet dosłowne odzwierciedlenie rozwiązań prawnych przyjętych w ustawodawstwie Wspólnoty. Wymóg tak dokładnej implementacji przepisów Wspólnoty jest

podyktowany charakterem problematyki uregulowanej w projekcie ustawy. Sprawy związane z przeprowadzaniem weterynaryjnej kontroli w handlu między państwami członkowskimi ma wpływ na sytuację zdrowotną na obszarze Unii Europejskiej. Dlatego też Komisja Europejska zabiega o w miarę identyczne z brzmieniem poszczególnych dyrektyw rozwiązanie prawne, nawet w zakresie używanych sformułowań przez wszystkie państwa członkowskie. Dodatkowe utrudnienie, związane z wdrożeniem do polskiego porządku prawnego przepisów wspólnotowych, stwarza fakt, że zakres spraw związanych z przeprowadzaniem weterynaryjnej kontroli w handlu jest w UE uregulowany dyrektywami, które wymagają wdrożenia do ustawodawstwa krajowego, a nie rozporządzeniami jednolicie obowiązującymi na obszarze całej Wspólnoty. Projekt ustawy stanowi zatem dokładne i zgodne z zaleceniem ekspertów Unii wdrożenie dyrektyw.

Projekt ustawy wejdzie w życie z dniem uzyskania członkostwa przez RP w Unii Europejskiej. W związku z tym, w projekcie znajdują się liczne odesłania do regulacji wspólnotowych. Niektóre z tych regulacji, jak przykładowo rozporządzenia czy większość decyzji Komisji, będą po uzyskaniu przez Polskę członkostwa w UE, obowiązywać wprost i ulegając zmianom będą niejednokrotnie zmieniać zasady i warunki przeprowadzania weterynaryjnej kontroli w handlu w odniesieniu do niektórych produktów czy zwierząt.

Opracowując projekt ustawy pominięto sprawy związane ze szczegółowym sposobem organizacji Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie jej struktury oraz postępowania administracyjnego, w tym trybu odwoławczego. Sprawy te przewiduje się do szczegółowego uregulowania w projekcie ustawy o *Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej*, który określać będzie szczegółową strukturę tej Inspekcji, zakres jej kompetencji, status pracowników oraz źródła finansowania.

Biorąc pod uwagę powyższe uwagi, należy stwierdzić, że projektowana ustawa o kontroli weterynaryjnej w handlu ma charakter ustawy dostosowującej polskie prawo do prawa wspólnotowego.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

MINISTER

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Skr. Min. DH/2929/2003/DPE-ko

Warszawa, 10 września 2003

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o kontroli weterynaryjnej w handlu, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

Związku z przyjęciem przez Radę Ministrów projektu ustawy o kontroli weterynaryjnej w handlu i skierowaniem go pod obrady Sejmu (pismo nr RM-10-136-03), pozwalam sobie wydać następującą opinię:

- I. Projektowana ustawa ma na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego przepisów prawa Unii Europejskiej, regulujących kwestię przeprowadzania kontroli weterynaryjnych w handlu zwierzętami i produktami wymienionymi w załącznikach do ustawy między państwami członkowskimi Unii Europejskiej.
- II. W prawie wspólnotowym zasady przeprowadzania kontroli weterynaryjnych w handlu między państwami członkowskimi zostały określone w Dyrektywie Rady nr 89/662 z dnia 11 grudnia 1989 r. dotyczącej kontroli weterynaryjnych mającej na względzie budowę rynku wewnętrznego (Dz. Urz. WE nr L 395, 30.12.1989) oraz Dyrektywie Rady 90/425 z dnia 26 czerwca 1990 r. dotyczącej kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych w handlu

RABINET
SEKRETARZ RADY MINISTRÓW

2003-09-10

wewnątrzwspólnotowym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami mającej na względzie budowę rynku wewnętrznego (Dz. Urz. WE nr L 224, 18.08.1990).

- III. W zakresie implementacji postanowień ww. dyrektyw należy stwierdzić, że przepisy projektowanej ustawy stanowią dokładne odzwierciedlenie postanowień wspólnotowych w zakresie kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych w handlu zwierzętami i produktami wymienionych w aktach wspólnotowych wskazanych w załącznikach do projektowanej ustawy.
- IV. W konkluzji stwierdzam, iż projekt ustawy o kontroli weterynaryjnej w handlu jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan J. Jerzy Pilarczyk

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 13 października 2003 r.

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

**Opinia prawna
do projektu ustawy o kontroli weterynaryjnej w handlu**

W dniu 26 września 2003 r. do łaski marszałkowskiej wpłynął rządowy projekt ustawy o kontroli weterynaryjnej w handlu, co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma on na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej. Sekretarz Komitetu Integracji Europejskiej przedłożyła opinię stwierdzającą w konkluzji, że projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Jak podkreślono w Uzasadnieniu projektu, przyjęte w projekcie rozwiązania prawne stanowią wierne, tam gdzie było to konieczne nawet dosłowne, odzwierciedlenie rozwiązań prawnych przyjętych w ustawodawstwie Unii Europejskiej. Wymóg tak dokładnej implementacji przepisów Unii jest tu podyktowany charakterem problematyki regulowanej w projekcie ustawy. Sprawy związane z przeprowadzeniem kontroli weterynaryjnej w handlu w jednym państwie członkowskim Unii Europejskiej mają wpływ na pozostałe państwa członkowskie, jeżeli takie jest miejsce przeznaczenia przesyłki. Dlatego też Komisja Europejska zabiega o w miarę identyczne, z brzmieniem poszczególnych dyrektyw, rozwiązania prawne, nawet w zakresie używanych sformułowań przez wszystkie państwa członkowskie. Dodatkowe utrudnienie stwarza fakt, że zakres spraw związanych z

przeprowadzeniem kontroli weterynaryjnej w handlu jest w Unii Europejskiej uregulowany dyrektywami, które wymagają wdrożenia do ustawodawstwa krajowego, a nie rozporządzeniami jednolicie obowiązującymi na obszarze całej Wspólnoty.

Zgodnie z art. 39 projektu, ustawa miałaby wejść w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, co w pełni uzasadnia próbę dokładnego wdrożenia dyrektyw Unii. Uregulowanie powyższych kwestii w drodze aktów prawnych, obowiązujących przed dniem akcesji, nie było możliwe ani celowe. Konieczność wprowadzenia takich regulacji odnośnie do handlu między państwami członkowskimi związana jest z potrzebą stosowania przez Polskę regulacji wspólnotowych dopiero po akcesji. W związku z powyższym, w projekcie znajdują się liczne odesłania do regulacji wspólnotowych. Dzieje się to jeszcze przed akcesją, gdy wspomniane dyrektywy jeszcze nas nie obowiązują. W sensie legislacyjnym odesłania z ustawy do wspomnianych dyrektyw unijnych można uznać za konstytucyjnie dopuszczalne, przywołując w argumentacji stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, który potwierdził „konstytucyjną zasadę przychylności procesowi integracji europejskiej i współpracy między państwami” w świetle preambuły Konstytucji RP i art. 9 Konstytucji (por. niedawny wyrok z dnia 27 maja 2003 r. w sprawie ustawy o referendum ogólnokrajowym – sygn. akt K.11/03, teza 16 Uzasadnienia). Znacznie wcześniej też (por. wyrok z dnia 7 grudnia 1999 r., sygn. akt K.6/99) Trybunał Konstytucyjny potwierdzał znaczenie zasad i norm pozasystemowych, do których będące źródłem prawa przepisy prawne odsyłają; przepisy prawne pełnią tu rolę środka łączności z innymi, pozaprawnymi regulatorami i znajdują racjonalne uzasadnienie. Nie bez znaczenia dla oceny konstytucyjności rozwiązania ustawowego, zawierającego odesłania do dyrektyw wspólnotowych, jest właśnie założenie ustawowe, że przepisy te (cała ustawa) wchodzi w życie dopiero z dniem uzyskania przez nas członkostwa w Unii Europejskiej. Na marginesie tylko, jako sytuację nieco podobną, można wskazać dopuszczalność praktyki wydawania aktów wykonawczych do ustaw jeszcze przed wejściem ustaw w życie, tj. w okresie *vacatio legis*, choć oczywiście nie jest to sytuacja tożsama.

Jednocześnie przedłożony projekt ustawy zawiera rozwiązania legislacyjne niespotykane w dotychczasowej praktyce. Wprowadza bowiem bezpośrednie odesłania do dyrektyw wspólnotowych, których tytuły umieszczone są w załącznikach do projektowanej ustawy. Rodzi to pytanie, czy powyższe rozwiązanie nie jest sprzeczne z przyjętymi Zasadami Techniki Prawodawczej i czy w konsekwencji nie

budzi wątpliwości konstytucyjnoprawnych. Załącznik nr 1 do ustawy zawiera „wykaz przepisów Unii Europejskiej w zakresie kontroli weterynaryjnej w handlu zwierzętami i produktami” (opatrzonej odnośnikiem nr 24), zaś załącznik nr 2 do ustawy zawiera dalszy „wykaz przepisów Unii Europejskiej w zakresie kontroli weterynaryjnej w handlu produktami” (opatrzonej odnośnikiem nr 25). Wykazy te są odzwierciedleniem ustawowego zróżnicowania zwierząt i produktów na wymienione w przepisach Unii Europejskiej, wskazanych w tychże załącznikach do projektu ustawy, oraz na niewymienione w takich przepisach. Dodajmy także, że to w części artykułowanej projektu ustawy (por. art. 1) bezpośrednio przesądza się, że ustawa określa zasady przeprowadzania kontroli weterynaryjnej w handlu zwierzętami i produktami „wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku (...)” nr 1 oraz nr 2 do ustawy. W istocie więc mamy jedynie do czynienia z zabiegiem technicznym, który wykaz stosownych przepisów, do których się odsyła w wielu przepisach ustawy, sytuuje w załączniku do ustawy, nie zaś bezpośrednio w przepisach części artykułowanej projektu ustawy lub odnośnikach do tychże konkretnych przepisów. Dla dokładności dodajmy jednak, że w niektórych przypadkach przytoczenie stosownych aktów unijnych, do których następuje odesłanie, znajdujemy bezpośrednio w odnośniku do konkretnego przepisu (por. np. odnośnik nr 2 – do art. 2 pkt 6 projektu, czy odnośnik nr 5 – do art. 4 ust. 1 projektu), przy czym chodzi wtedy o inny zakres przedmiotowy regulowanej problematyki oraz przepisy unijne nie stanowiące bloków aktów, których wykazy zawarto w załącznikach.

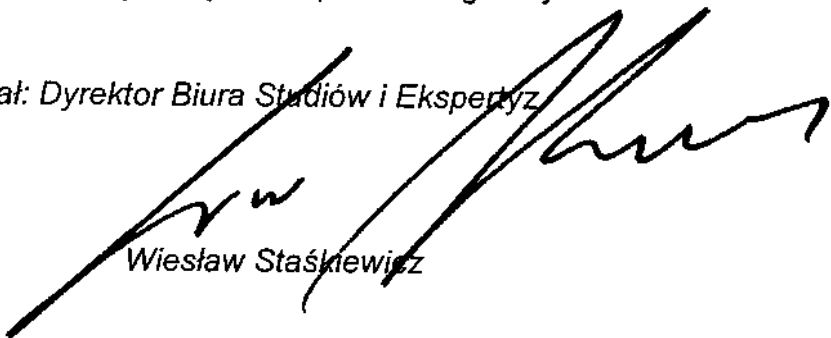
Zarówno racje merytoryczne – ze względu na charakter problematyki incydentalnej, jak i racje techniczne – ze względu na zakres odesłań do bloków aktów unijnych, których wykazy zawarto w załącznikach przemawiają za dopuszczalnością dokonanego zróżnicowania.

Uwaga powyższa znajduje oparcie w obowiązujących Zasadach techniki Prawodawczej z 2002 r. Zgodnie bowiem z § 29 ZTP, ustawa może zawierać załączniki, przy czym odesłania do załączników zamieszcza się w przepisach merytorycznych ustawy; w załącznikach do ustawy zamieszcza się w szczególności wykazy, wykresy, wzory, tabele i opisy o charakterze specjalistycznym. Technika załącznikowa dopuszczona więc została teraz wyraźnie, choć § 29 ZTP nie miał swego odpowiednika w obowiązujących poprzednio Zasadach, aczkolwiek i wówczas praktyka stosowania załączników była stosunkowo częsta. Przepis ZTP pozwala na stwierdzenie, że załącznik jest postacią wyodrębnionej w sposób formalny częścią

ustawy, stanowiąc jej integralny element. Redakcyjne wyodrębnienie nie pozbawia – ujętej w tej części aktu – regulowanej materii jej zasadniczego charakteru. Także wobec zakazu powtarzania (por. § 4 ust. 2 ZTP) przepisów oraz samej istoty odesłań (§ 156 ZTP) trudno jest zgłaszać zastrzeżenia co do zastosowanej w projekcie techniki. Nie rodzi ona konsekwencji z punktu widzenia ani systemu źródeł prawa, ani elementów składowych zasady państwa prawnego w zakresie technicznolegislacyjnym.

Sporządził: Andrzej Szmyt – ekspert ds. legislacji

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Warszawa, 14 października 2003 r.

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Opinia

w sprawie zgodności rządowego projektu ustawy o kontroli weterynaryjnej w handlu z prawem Unii Europejskiej

1. Zgodnie z przedstawionymi do projektu ustawy o kontroli weterynaryjnej w handlu: opinią Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej oraz uzasadnieniem dostosowawczego charakteru ustawy celem uchwalenia tej ustawy miałyby być dostosowanie polskiego prawa do postanowień Dyrektywy Rady 89/662 z dnia 11 grudnia 1989 r. dotyczącej kontroli weterynaryjnej mającej na względzie budowę rynku wewnętrznego (DZ. Urz. WE nr L 395 z dn. 30. 12. 1989) oraz Dyrektywy Rady 90/425 z dnia 26 czerwca 1990 r. dotyczącej kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych w handlu wewnątrzwspólnotowym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami mającej na względzie budowę rynku wewnętrznego (dz. Urz. WE I 224. Z dn. 18. 08. 1990 r.).

Jednocześnie do projektu załączono w formie załączników:

- a) załącznik 1 – wykaz przepisów Unii Europejskiej w zakresie kontroli weterynaryjnej w handlu zwierzętami i produktami (wykaz ten opatrzony jest

BIURO STUDIÓW I EKSPERTYZ KANCELARII SEJMU
00-441 Warszawa, ul. Zagórna 3 tel. 621 09 71, 694 17 27, fax 694 18 65

odesłaniem nr 24, które brzmi „*Wskazane przepisy Unii Europejskiej implementują przepisy o zdrowiu zwierząt*”. Treść tego odesłania jest niezrozumiała – co i do czego bowiem mają implementować przepisy prawa Unii Europejskiej?) w załączniku tym wymieniono tytuły 15 dyrektyw i jednego rozporządzenia;

b) załącznik nr 2 - Wykaz przepisów Unii Europejskiej w zakresie kontroli weterynaryjnej w handlu produktami (podobnie jak w przypadku załącznika 1 i tutaj następuje odesłanie nr 25, które brzmi „*Wskazane przepisy Unii Europejskiej implementują przepisy o wprowadzaniu na rynek, wymaganiach przywozowych i handlu produktami*”. Podobnie jak w przypadku opisanym powyżej treść tego odnośnika jest niezrozumiała; jakie normy i do jakiego porządku prawnego implementują przepisy Unii Europejskiej. W załączniku nr 2 znajduje się lista 15 dyrektyw;

c) Załącznik nr 3 to lista chorób lub chorób zakaźnych, podlegających obowiązkowemu zwalczaniu.

2. Zgodnie z art. 1 ust 1 projektu:

„ustawa określa zasady przeprowadzania

1) kontroli weterynaryjnej w handlu:

a) zwierzętami i produktami wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku nr 1 do ustawy,

b) produktami wymienionymi w przepisach wskazanych w załączniku nr 2 do ustawy;

2) kontroli dokumentów zootechnicznych w handlu zwierzętami wymienionymi w przepisach wskazanych w części II załącznika nr 1 do ustawy.”

Ponadto w art. 3 ust 1 pkt 1) projektu wprowadza się zasadę, zgodnie z którą powyższe produkty „*mogą być przedmiotem handlu, jeżeli: spełniają wymagania określone w przepisach wskazanych w częściach I i II załącznika 1 do ustawy, a zwierzęta i produkty wskazane w części III załącznika 1 do ustawy spełniają wymagania zdrowotne dla zwierząt państwa przeznaczenia.*”

Art. 3 ust 1 pkt 5) projektu ustawy wprowadza zasadę, zgodnie z którą zwierzęta i produkty mogą być przedmiotem handlu jeżeli: „*podczas transportu towarzyszy im świadectwo zdrowia lub inne dokumenty, o których mowa w przepisach wymienionych w częściach I i II załącznika nr 1 do ustawy, a w przypadku zwierząt lub produktów, wskazanych w części III załącznika 1 do ustawy – świadectwo zdrowia lub inne dokumenty określone przez państwo przeznaczenia.*”

Art. 6 ust 1 projektu wprowadza zasadę, zgodnie z którą kontrola weterynaryjna ma być przeprowadzana w celu zapewnienia, że: „*zwierzęta lub produkty przeznaczone do handlu spełniały wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej, a w szczególności określone w art. 3 ust 1 pkt 3 – 5.*” (odesłanie do załącznika nr 1 do projektu ustawy).

Art. 14 ust. 1 i art. 19 ust. 1 projektu zawierają odesłanie do przepisów Unii Europejskiej o zgłaszaniu chorób zakaźnych opatrzone odnośnikiem 9 pod którym znajduje się tytuł odpowiedniej dyrektywy.

Art. 19 ust. 4 oraz art. 35 ust 3 projektu zawierają odesłanie „*w odniesieniu do strefy wystąpienia choroby i strefy zagrożenia chorobą, o której mowa w przepisach Unii Europejskiej*”. Odesłanie to zawiera odnośnik wskazujący na Decyzję Rady w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii.

Art. 22 ust 3 projektu wprowadza, w odniesieniu do obowiązku przeprowadzania przez urzędowego lekarza weterynarii badań kontrolnych „*zgodnie z przepisami Unii Europejskiej*” zawierając jednocześnie odnośnik odsyłający do odpowiedniej dyrektywy.

Zgodnie z projektem ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

3. Analizując projekt pod kątem wypełniania przez Polskę obowiązku dostosowawczego należy, po pierwsze, podnieść pytanie czy dostosowanie obejmuje obszar prawa wspólnotowego wskazany w powołanych dokumentach rządowych, czy

też jego zakres (choć w części) obejmuje również akty prawa wspólnotowego wymienione w odnośnikach do ustawy oraz w załącznikach.

Biorąc pod uwagę, formę w jakiej zaprezentowano projekt, a więc odnośniki do tekstu odpowiedniego przepisu stanowiące część projektowanej ustawy oraz załączniki do tekstu ustawy należy przyjąć, że ustawa, w zamyśle projektodawcy, ma dokonać dostosowania do wszystkich wskazanych w treści projektu aktów prawa wspólnotowego.

4. Mając na uwadze powyższą konstatację analizy wymaga prawidłowość zastosowanej przez projektodawcę techniki dokonania transpozycji (a więc stanowienia prawa krajowego wykonującego dyrektywy) postanowień odpowiednich przepisów dyrektyw do prawa polskiego.

Zgodnie z art. 249 akapit trzeci Traktatu o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej: *„Dyrektywa wiąże każde państwo członkowskie adresata co do rezultatu, który ma być osiągnięty, pozostawiając organom krajowym kompetencję co do wyboru formy i sposobów.”*

Z przepisu tego wynika jasno, że dyrektywy wiążą państwa członkowskie, które w czasie określonym w dyrektywie muszą doprowadzić, poprzez zabiegi o charakterze przede wszystkim legislacyjnym, do osiągnięcia rezultatu określonego w dyrektywie. W przypadku, gdy państwo członkowskie nie dokona w odpowiednim czasie transpozycji przepisów dyrektywy to, po pierwsze, naraża się na odpowiedzialność przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, a po drugie, w określonych przypadkach podmioty mogą powoływać się na przepisy dyrektywy wobec tego państwa (orzeczenie ETS w sprawie C-6/90 i C-9/90 Francovich i inni).

Zagadnienia związane z transpozycją treści normatywnych dyrektyw do prawa krajowego państw członkowskich Unii Europejskiej były wielokrotnie przedmiotem rozważań Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

Pierwszą z zasad, którą należy wspomnieć, jest konieczność nadania w trakcie procesu transpozycji postanowień dyrektywy niekwestionowanej mocy wiążącej w

prawie krajowym (wypełnienie obowiązku bezpieczeństwa prawnego) [sprawa Dillenkofer i inni vs. RFN C – 178 – 179/94]. W sprawie 102/79 Komisja vs. Królestwo Belgii Trybunał stwierdził wyraźnie, że *„Jest rzeczą podstawową, że każde państwo członkowskie powinno wykonywać dyrektywy w sposób w pełni zgodny z wymogami jasności i pewności sytuacji prawnych.”*

Państwo członkowskie ma swobodę w wyborze aktu prawnego w jakim dokonana zostanie transpozycja, co jednakże nie może mieć wpływu na zakres transpozycji (orzeczenie Komisja vs. Królestwo Hiszpanii C – 417/99). W sprawie tej Trybunał zauważył, że *„Transpozycja dyrektywy w krajowym porządku prawnym musi być przeprowadzona za pomocą przepisów ustanawiających na tyle konkretną, jednoznaczną i przejrzystą sytuację aby jednostka mogła wiedzieć jakie ma prawa i obowiązki”*.

W związku z powyższym istnieje również bogate orzecznictwo ETS wskazujące kiedy nie dokonano prawidłowej transpozycji dyrektywy. Jednym z przykładów niewłaściwego działania państwa członkowskiego jest jedynie odesłanie w akcie prawa krajowego do dyrektywy. [Komisja vs. Królestwo Hiszpanii C – 298/97]. W sprawie tej Komisja zarzuciła Królestwu Hiszpanii brak transpozycji jednego z artykułów dyrektywy. Broniąc się przed tym zarzutem Hiszpania dowodziła, że postanowienia odpowiedniego artykułu dyrektywy zostały włączone („incorporated”) do odpowiedniego dekretu królewskiego. Trybunał nie uznał tego zabiegu za prawidłowy i w orzeczeniu Trybunał stwierdził, że podjęcie przez państwo niekompletnych środków o charakterze praktycznym oraz uchwalanie fragmentarycznych aktów prawnych nie zwalnia państwa członkowskiego z obowiązku prawidłowej transpozycji dyrektywy.

Na gruncie polskim wypowiediano się wielokrotnie w sprawie prawidłowości w dokonywaniu transpozycji przepisów dyrektyw. Również Rada Legislacyjna przy Prezesie Rady Ministrów (opierając się na praktyce wspólnotowej) w sposób wyraźny sformułowała tezę, że: *„Nie jest jednak dopuszczalne traktowanie dyrektywy jako aneksu do prawa krajowego. Należy unikać w implementowanej do prawa krajowego dyrektywie odesłania do tekstu dyrektywy”* (opinia z dn. 31 stycznia 2003 r. Przegląd legislacyjny 1/2003, str. 184). Dodatkowo Rada Legislacyjna sformułowała pogląd,

zgodnie z którym „Implementacja dyrektyw powinna być dokonywana w taki sposób, aby wkomponowana była w krajowy porządek prawny, uwzględniając kulturę prawną państwa członkowskiego i terminologię ustawodawstwa krajowego.” (j.w.)

Zastosowana w opiniowanym projekcie technika transpozycji poprzez zawarcie w przepisie materialnym ogólnego odesłania do dyrektyw określonych w załączniku do ustawy budzi poważne zastrzeżenia co do zgodności takiego zabiegu legislacyjnego z zasadami wypracowanymi przez organy wspólnotowe (zwłaszcza ETS). Dyrektywa, w przeciwieństwie do rozporządzenia wymaga transpozycji do krajowego porządku prawnego (to państwo członkowskie jest jej adresatem), a więc wydania takich aktów prawnych, które w porządku konstytucyjnym państwa członkowskiego zapewnią prawidłową realizację rezultatu zakładanego przez dyrektywę. Wybór środka jaki państwo zamierza zastosować w celu realizacji rezultatu dyrektywy jest z punktu widzenia prawa wspólnotowego obojętny pod warunkiem, że prowadzi on do prawidłowej transpozycji. Wydając przepisy prawa krajowego zawierające w przepisach materialnych bezpośrednie odesłanie do tytułów dyrektyw tworzy się z punktu widzenia adresata normy prawnej sytuację niepewności prawnej adresatów prawa krajowego w rozumieniu orzecznictwa ETS.

5. Konkludując należy zauważyć, że zastosowana w projekcie technika transpozycji prawa wspólnotowego do prawa krajowego budzi wątpliwości co do jej zgodności z tym prawem. W konsekwencji ustawa w tym kształcie może stać się przedmiotem negatywnego orzeczenia ETS badającego prawidłowość dokonanej transpozycji dyrektyw.

Opracował: prof. dr hab. Cezary Mik

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

z up. J. Stankiewicz
Wiesław Stankiewicz

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, weterynaria